

Vejledning om udøvelse af kødkontrol

Indledning

Denne vejledning beskriver reglerne for den praktiske udførelse af kødkontrol, dvs. inspektion af slagte-dyr (fx svin, kvæg, får, geder, heste, fjerkræ, strudse, kaniner og opdrættet vildt) før og efter slagtning og inspektion af vildtlevende vildt.

Desuden handler vejledningen om kompetencekrav for kontrolpersonale og bemandingsnormer for svine-, fjerkræ- og kvægslagterier.

Vejledningen er rettet mod kødkontrollen.

1. Formålet med kødkontrollen

Formålet med kødkontrollen er at fastslå, om:

- Kødet er egnet til human konsum.
- Der er tegn på, at slagtedyr lider af smitsomme sygdomme og zoonoser.
- Reglerne for dyrevelfærd overholdes.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. II, kap. V.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. I, kap. II, del B punkt 2b og del D punkt 1.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. I, kap. II, del C.

2. Kompetencer og ansvarsfordeling for ansatte i kødkontrollen

Embedsdyrlæger har det overordnede ansvar for kødkontrollen. De kan bistås af tilsynsteknikere, der arbejder under embedsdyrlægens tilsyn og ansvar.

Embedsdyrlæger skal have en passende viden om udførelse af kødkontrol. Den viden skal være ajourført, og dyrlægerne skal følge med i nye tiltag gennem videreuddannelse, faglitteratur og faglige opdateringer. Inden embedsdyrlæger må arbejde selvstændigt, skal de have gennemført mindst 200 timers praktik. I praktikperioden skal praktikanten arbejde under tilsyn af embedsdyrlægerne på slagterier, opskæringsvirksomheder, steder, hvor der foretages inspektion af fersk kød, og på bedrifter. Praktikken skal især omfatte audit af styringssystemer vedrørende fødevaresikkerhed.

Tilsynsteknikere skal have en passende viden om udførelse af kødkontrol. Kødkontrollens stedlige ledelse skal sørge for, at tilsynsteknikere gennemgår relevant efteruddannelse. Inden teknikere må arbejde selvstændigt, skal de have gennemført mindst 400 timers praktik. Praktikperioden skal bl.a. foregå i slagterier og opskæringsvirksomheder, under en embedsdyrlæges tilsyn.

Hvis kødkontrollens stedlige ledelse finder det nødvendigt, kan det kræves, at embedsdyrlæger og tilsynsteknikere gennemgår et fornyet kursus i praktisk kødkontrol.

På fjerkræslagterier kan embedsdyrlægen bistås af virksomhedsansatte ved inspektionen efter slagtning. Det er en forudsætning, at slagteriet er godkendt hertil.

Virksomhedsansat personale skal være uddannet til de opgaver, det skal udføre, og arbejde under embedsdyrlægens tilsyn og ansvar.

Trikinkontrol kan udøves af godkendte personer (trikinsøgere), hvis de arbejder under embedsdyrlægens tilsyn og ansvar. Desuden skal de have gennemgået et kursus, der er godkendt af Fødearestyrelsen, og have bestået den afsluttende prøve.

Hvis det er nødvendigt, kan det kræves at trikinsøgere gennemgår et fornyet kursus i undersøgelse for trikiner.

Laboratorieundersøgelse af trikinprøver kan foretages af godkendte trikinsøgere på akkrediterede laboratorier.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, artikel 5.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. III, kap. I.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, i bilag I, afs. III, kap. IV, del A, punkt 5.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. III, kap. IV, del A, punkt 4.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. III, kap. IV, del B, punkt 5.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. III, kap. IV, del B, punkt 7.

Bekendtgørelse om virksomhedsansat kontrolpersonale på fjerkræslagterier.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer bilag I, afs. III, kap. III, Bekendtgørelse om virksomhedsansat kontrolpersonale på fjerkræslagterier, bilag I.

Bekendtgørelse om trikinundersøgelse af kød, kap. 4, § 13.

3. Kontrol af fødevarekædeoplysninger

Embedsdyrlægen skal verificere, at dyr ikke slagtes, medmindre slagteriet er i besiddelse af og har kontrolleret fødevarekædeoplysninger for slagtedyrene.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. II, kap. II.

Kontrol af fødevarekædeoplysninger er nærmere beskrevet i *Vejledning om fødevarekædeoplysninger*.

4. Lys til inspektion før og efter slagting

Ved inspektion før og efter slagting skal man sikre sig, at der er tilstrækkeligt lys på stedet til, at inspektionen kan ske fagligt forsvarligt. Belysningen bør tydeligt afsløre eventuelle forskelle i udseende, især i indbyrdes tætliggende nuancer i overfladefarver, og fremhæve detaljer.

Fødevarehygiejneforordningen, bilag II, kapitel I, nr. 7

5. Inspektion før slagtingen (AM-kontrol)

Alle slagtedyrs skal underkastes levende syn.

Embedsdyrlægen skal verificere, at lederen af fødevarevirksomheden sikrer identifikation af dyr, der modtages til slagting. Dyr, hvis identitet ikke med rimelighed kan fastslås, skal aflives separat og erklæres uegnede til konsum.

Embedsdyrlægen skal verificere, at virksomhederne har procedurer, der sikrer, at slagtedyrenes huder,

skind eller pelse er rene og ikke er forurenede, så de udgør en uacceptabel risiko for forurening af kødet under slagtning.

Verifikationen består i, at kødkontrollen kontrollerer, at virksomheden har taget stilling til, hvordan urene dyr skal slagtes, uden at slagtehygiejnen kompromitteres (fx lavere slagtehastighed, urene dyr slagtes til sidst mv.).

Embedsdyrlægen skal føre kontrol med, at dyrevelfærdsbestemmelser i forbindelse med transport og slagtning er overholdt. Hvis embedsdyrlægen finder overtrædelser af bestemmelser i dyreværnsloven og af bestemmelser, der er udstedt i medfør af denne lov, skal forholdet sanktioneres eller anmeldes til politiet.

Dyrene skal i tilslutning til det levende syn kendemærkes, f.eks. ved brug af nummereret materiale. Hvis slagteriet har etableret et system til kontrol af, at det levende syn har fundet sted, kan kendemærkningen undlades. Slagteriet kan fx mærke de enkelte dyr eller foldene. Kendemærkningen kan også undlades, hvis der er permanent veterinærkontrol ved modtagelsen.

Alle informationer fra AM-kontrollen, der kan være relevante i den endelige bedømmelse af kødet, skal videregives til PM-kontrollen. Kødkontrollen skal have procedurer for at dyr, som bliver mærket op i stalden pga. konkrete AM-fund, kan genfindes i PM-kontrollen.

Resultaterne af det levende syn skal registreres, herunder:

- 1) Modtagne transporter, hvor det er muligt
- 2) Afviste dyr
- 3) Sanktioner vedrørende indtransporten
- 4) Dyrevelfærdsmæssige problemer
- 5) Sygdomsfund, der har betydning for PM-kontrollen

Registreringerne skal sikre, at oplysninger om oprindelse, indtransport/transportør og fund/sanktioner er sammenhængende.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. I, kap. II, del C.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, artikel 4 og 8 punkt 3 a og b.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. I, kap. II, del B.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. II, kap. III, punkt 1.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. II, kap. III, punkt 3.

Levende syn af følgende dyr kan foretages på bedriften:

- Svin
- Fjerkræ og kaniner
- Opdrættet vildt

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. IV, kap. IV, del A.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. IV, kap. V, del A, og kap. VI.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. IV, kap. V, del A, og kap. VI.

5.1 Dyr, der afvises til slagtning, hvor slagtetidspunktet udsættes, eller hvor dyrene er kommet til skade

Syge dyr eller dyr, der er under mistanke for at være syge, skal anbringes i særlige folde, som er anvendelige til formålet.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III, afs. I, kap. II, punkt 1b.

Afvisning før slagtning:

Dyr, der lider af en sygdom, som kan overføres til mennesker, eller dyr, der viser kliniske tegn på systemiske lidelser eller afmagring (kakeksi), må ikke slagtes til konsum. Dyrene skal aflives og destrueres.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. II, kap. III, punkt 4.

Udsættelse af slagtning – mistanke om sygdom:

Hvis dyr mistænkes for at lide af en sygdom eller en tilstand, som kan have negative indvirkninger på menneskers eller dyrs sundhed, skal slagtningen udsættes. Derefter skal dyrene underkastes en grundig inspektion, så der kan stilles en diagnose, eller der kan træffes en beslutning om, hvorvidt dyrene er egnede til slagtning.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. II, kap. III, punkt 5.

Hvis et dyr lider af eller mistænkes for at lide af en anmeldepligtig sygdom, skal kødkontrollen følge retningslinjerne beskrevet i det gældende actioncard eller i beredskabsplanen.

Udsættelse af slagtning – udmattede og ophidsede dyr:

Slagtning af ophidsede eller udmattede dyr kan udsættes for at se, om en hvileperiode forbedrer dyrets tilstand. Hvis dyret er i bedring, kan slagtning udsættes i op til 24 timer, før den endelige beslutning, om dyret er egnede til slagtning, bliver truffet.

Hvis der efter en hvileperiode ikke konstateres nogen bedring, skal dyret aflives og destrueres.

Embedsdyrlægen kan til enhver tid i forløbet træffe afgørelse om at aflive dyret jf. dyrværnslovens § 1.

Tilskadekomne dyr:

Dyr, der har pådraget sig væsentlige lidelser eller smerter under transporten eller på slagteriet, skal aflives/slagtes straks. Dyr, som ikke er i stand til at gå, må ikke trækkes hen til slagtestedet, men skal aflives på stedet.

Dyreværnsloven §§ 1 og 13

6. Inspektion efter slagtningen (PM-kontrol)

Slagtekroppe og ledsagende spiselige slagtebiprodukter skal inspiceres af kødkontrollen umiddelbart efter slagtningen.

Forud for PM-kontrollen må der ikke fjernes dele, som har betydning for helhedsvurderingen af slagte-

kroppens og organernes egnethed til konsum.

Dog kan synlig kontaminering, som fækalier, fjernes af slagteriet før PM-kontrollen. Dette kan ske ved afskæring, brug af dampsg eller ved andre metoder, hvor slagteriet kan dokumentere, at de valgte metoder har samme virkning som afskæring.

Fjernelse af synlig kontaminering før PM-kontrollen skal blandt andet sikre, at gødningsforurenede slagtekroppe ikke udgør en risiko for krydskontaminering.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. I, kap. II, del D.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III, afsnit I, kapitel IV, punkt 10.

Hvis inspektion efter slagtning giver anledning til bemærkninger, som har betydning for fødevaresikkerhed, dyresundhed eller dyrevelfærd, skal kødkontrollen registrere det.

For kvæg under seks uger skal foretages inspektion i overensstemmelse med bilag I, afs. IV, kap. I, del A, i kontrolforordningen for animalske fødevarer.

For kvæg over seks uger skal specielt foretages inspektion i overensstemmelse med bilag I, afs. IV, kap. I, del B, i kontrolforordningen for animalske fødevarer.

For får og geder skal specielt foretages inspektion i overensstemmelse med bilag I, afs. IV, kap. II, i kontrolforordningen for animalske fødevarer.

For hovdyr holdt som husdyr skal specielt foretages inspektion i overensstemmelse med bilag I, afs. IV, kap. III, i kontrolforordningen for animalske fødevarer.

For svin skal specielt foretages inspektion i overensstemmelse med bilag I, afs. IV, kap. IV, del B, i kontrolforordningen for animalske fødevarer.

For fjerkræ og kaniner skal specielt foretages inspektion i overensstemmelse med bilag I, afs. IV, kap. V, del B, og kap. VI, i kontrolforordningen for animalske fødevarer.

For opdrættet vildt skal specielt foretages inspektion i overensstemmelse med bilag I, afs. IV, kap. VII, del B, i kontrolforordningen for animalske fødevarer.

For vildtlevende vildt skal specielt foretages inspektion i overensstemmelse med bilag I, afs. IV, kap. VIII, i kontrolforordningen for animalske fødevarer.

6.1 Udsættelse af den endelige bedømmelse af slagtekroppe

Hvis embedsdyrlægen anser det for nødvendigt, kan den endelige inspektion og bedømmelse af en slagtekrop udsættes til næste dag. Hvis en slagtekrop er tilbageholdt i forbindelse med fx laboratorieundersøgelser, skal den inspiceres igen, inden en eventuel godkendelse kan finde sted.

7. Yderligere undersøgelser

Kødkontrollen kan beslutte, at der skal foretages flere undersøgelser for fx at:

- 1) Nå frem til en endelig diagnose

- 2) Bestemme forekomst af en dyresygdom
- 3) Konstatere om slagtekroppen indeholder restkoncentrationer eller forurenende stoffer i mængder, der overstiger grænseværdierne
- 4) Konstatere om de mikrobiologiske kriterier er overholdt
- 5) Få afklaret, om der er andre forhold, der gør det påkrævet at erklære kødet uegnet til konsum eller indføre restriktioner for anvendelse af kødet, især hvis der er tale om nødslagtede dyr.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afsnit I, kap. II, del D.

Pyæmiundersøgelsen

Pyæmiundersøgelsen foretages på slagtedyr, hvor fund i PM-kontrollen giver anledning til mistanke om pyæmi.

Ved pyæmi forstås opståen af purulente processer som følge af generaliseret hæmatogen spredning med pyogene bakterier; dvs. at spredning af bakterierne/infektionen er sket med blodet enten via det store (systemiske) kredsløb eller via det lille (hjerne-lunge) kredsløb.

Bedømmelse af pyæmiens alder

Det er det afgørende for bedømmelsen af slagtekroppen at fastslå, om pyæmien er akut, kronisk eller kronisk uafgrænset, idet slagtekroppen med akut eller kronisk uafgrænset pyæmi skal kasseres.

Akut pyæmi er kendetegnet ved tilstedeværelse af nekrose, og ved at processerne makroskopisk ikke er skarpt afgrænsede fra omgivelserne. Det angrebne område er i akut tilstand hyperæmisk, hævet og ændret i tekstur.

Ved kronisk pyæmi er processerne afgrænset af en bindevævskapsel, og der tilstedeværelse af pus. Det skal undersøges nærmere, om processerne er helt afgrænsede fra omgivelserne, eller om der er dele af processen, som er uafgrænset fra det omkringliggende væv. De processer, der er beliggende i eller grænsende op til chondroidtvæv (brusk), findes oftest uafgrænselige.

Ved mistanke om pyæmi skal prædilektionsstederne for de pyogene bakterier undersøges.

Derfor skal kødkontrollen:

- 1) Inspicere alle organer omhyggeligt
- 2) Palpere lungevævet grundigt
- 3) Åbne hjertet og undersøge hjerteklapperne
- 4) Undersøge hele columnas forløb fra nakkeled til haleled samt bækkenknogler, ribben (især costo-chondrale overgange) og vækstlinier i øvrige knogler
- 5) Løsne mørbrad/ileopsoasmuskulatur samt evt. bov og inderlår. På slagtesvin og søer skal bov og inderlår løsnes

Slagtekroppe med kronisk pyæmi

Slagtesvin:

Slagtekroppene kan sendes til opskæring. Dette kræver, at virksomheden har en procedure for behandling af slagtekroppene. Procedurene skal være vurderet af embedsdyrlægen, og den skal bl.a. sikre, at alle synlige patologiske forandringer udrenses. På virksomheder, der ikke har procedurer for behandling af slagtekroppene, skal slagtekroppene kasseres (Se Bilag 1, punkt 6).

Søer og kreaturer:

Slagtekroppene kan sendes til GU (godkendt til udbening). Dette kræver, at virksomheden har en procedure for behandling af slagtekroppene. Proceduren skal være vurderet af embedsdyrlægen, og den skal bl.a. sikre, at alle synlige patologiske forandringer udrenses. På virksomheder, der ikke har procedurer for behandling af slagtekroppene, skal slagtekroppene kasseres (Se Bilag 1, punkt 7).

For søer og kreaturer kan den indledende del af pyæmiundersøgelsen (palpering af lunger, undersøgelse af rygsojle, bækkenknogler og ribben mv.) udføres af kødkontrollen i PM-kontrollen. Den afsluttende del af undersøgelsen (blotlæggelse af knoglernes vækstlinjer) kan udføres af virksomheden under kødkontrollens ansvar som en del af GU. Den afsluttende del af undersøgelsen kan foretages et andet sted end på slagtegangen.

Lokal spredning – ikke pyæmi:

Ved lokal spredning er der ikke tale om en generaliseret spredning af bakterier via det store eller det lille kredsløb. Her er der tale om en spredning af bakterier fra et organ/væv til andre, nærtliggende organer/væv. Dette kan især ses ved halelæsioner, hvor der hæmatogent, lymfogent eller lymfohæmatogent kan ske spredning til knoglerne og omkringliggende væv med tilhørende lymfeknuder helt frem til og med sakralledet. Spredning til leveren fra tarmkanalen via portåreblodet er ligeledes et eksempel på lokal spredning.

Laboratoriemæssige undersøgelser

Bakteriologisk undersøgelse (BU):

Der skal foretages bakteriologisk undersøgelse ved sygdomsfund, som normalt medfører total kassation af slagtekroppen, men hvor det vurderes, at der kan være mulighed for, at den systemiske infektion er overstået (dvs. at den systemiske infektion går over i en lokal lidelse)

Disse sygdomsfund kan være tegn på akutte infektiøse lidelser, hvor kødkontrollen vurderer, at der kan være tale om en lokal lidelse eller kronisk aktive tilstande (fx. infektiøs endophlebitis eller endocarditis).

I alle tilfælde, hvor embedsdyrlægen afgør, at der skal foretages en bakteriologisk undersøgelse af slagtekroppen, før kødet kan erklæres egnet til konsum, skal der også foretages undersøgelse for restkoncentrationer af antibiotika og kemoterapeutika.

I tilfælde, hvor virksomheden ikke ønsker, at der udføres en BU, skal slagtekroppen totalkasseres, idet kødet ikke kan erklæres egnet til konsum.

Prøveudtagningen og forsendelsen skal foretages i efter Bilag 6.

Viser prøverne et tilfredsstillende resultat, kan den inficerede del af slagtekroppen udrenses, og den resterende del kan godkendes til konsum.

Kemiske undersøgelser:

Ved mistanke om, at et slagtedyr indeholder rester af medicin eller andre stoffer, der kan indebære en risiko for menneskers sundhed, skal PM-undersøgelsen suppleres med en laboratorieundersøgelse for at afgøre, om dyret er egnet til konsum.

Er der mistanke om restkoncentrationer af antibiotika eller kemoterapeutika, skal prøveudtagningen og forsendelsen foretages efter Bilag 7.

Såfremt embedsdyrlægen finder behov for andre laboratorieundersøgelser, kontaktes Fødevarestyrelsens laboratorie i Ringsted.

8. Særlige undersøgelser

Ved sygdomme, som udgør særlige farer for dyr eller menneskers sundhed skal der ud over den normale PM-kontrol foretages en udvidet undersøgelse.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. IV, kap. IX.

Cysticercose:

Kvæg

Ved fund af oksetinter (*Cysticercus bovis* sive *inermis*) skal tyggemuskulaturen, mellemgulvet og hjertet opblades i tynde skiver. Alle kroppens muskelflader skal undersøges for forekomst af tinter. Hvis der bliver påvist 10 levende eller døde tinter, skal også tungen og muskulaturen under denne undersøges.

Svin

Ved fund af svinetinter (*Cysticercus cellulosae*), skal følgende undersøges: de frilagte muskelflader, især lår-muskulaturen, mellemgulvspillerne, intercostalmuskulaturen, hjertet, tungen og strubehovedet samt eventuelt bugvæggen og psoasmuskulaturen befriet for fedtvæv.

Trikinose:

Svin, heste og andre arter, der er modtagelige for trikinose, skal undersøges for trikiner.

Bekendtgørelse om trikinundersøgelse af kød, kap. 3, § 7.

Tuberkulose:

Ved fund af kaseøs lymfadenitis (forstning i lymfeknude) eller tuberkuløs organforandring skal alle organer, skeletsystemet og de bløde hjerner undersøges med for spredning af sygdommen.

Ved mistanke om tuberkulose hos svin skal der kun foretages en udvidet undersøgelse, når der er påvist tuberkuløse forandringer andre steder end i de mandibulære lymfeknuder eller tarmkanalens lymfeknuder.

Følgende lymfeknuder skal incideres ved mistanke om tuberkulose hos svin: lnn. cervicales superficiales dors. et vent., lnn. retropharyngei lat. et med., lnn. parotidei et mandibulares, lnn. cervicales profundi caudales, lnn. lumbales, lnn. subiliaci, lnn. ischiadici, lnn. inguinales supf. et prof. og lnn. poplitei.

Ved mistanke om tuberkulose hos kreaturer skal følgende lymfeknuder incideres: lnn. cervicales supf., lnn. axillares proprii, lnn. subiliaci, lnn. inguinales supf. et prof., lnn. ischiadici og lnn. poplitei.

Ved fund af forandringer af tuberkuløs natur skal materiale med synlige TB-forandringer (granulomatøse/flæskede eller caseøse forandringer) indsendes til DTU-Veterinærinstituttet, og samtidig skal den rele-

vante Veterinærenhed informeres.

Ved tuberkulose, som antages at kunne skyldes tuberkelbakterier af den bovine type, skal DTU-Veterinærinstituttet kontaktes for yderligere information før indsendelsen.

9. Kontrol med udrensning

På slagtekroppe, hvor der er konstateret unormale forhold, skal kødkontrollen verificere, at udrensningen er foretaget korrekt.

Embedsdyrlægen kan tillade, at udrensning af mindre betydende sygdomsfund kan foretages af slagterimedarbejdere. Det kan fx dreje sig om afhelet brysthindebetændelse, kontusioner, ætsninger i huden, ormeknuder i leveren, bylder eller andre kroniske tilstande uden komplikationer. Det forudsætter, at virksomheden har procedurer, der er vurderet af Fødevarestyrelsen, samt at embedsdyrlægen fører stikprøvekontrol med udrensningen.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III, afsnit I, kapitel IV, punkt 12.

10. Bemanding i PM-kontrollen

Embedsdyrlæger og tilsynsteknikere må i løbet af et døgn som udgangspunkt ikke inspicere mere end enten

- 100 stykker voksent kvæg eller
- 200 stykker ungkvæg eller
- 300 spædekcalve eller
- 400 får og lam.

Svineslagterier:

Den stedlige kødkontrol fastsætter for hvert enkelt svineslagteri bemandingen af båndkontrollen efter de retningslinjer, som fremgår af Bilag 10. Embedsdyrlæger og tilsynsteknikere må i løbet af et døgn normalt ikke inspicere over 450 slagtesvin. Kødkontrollens stedlige ledelse kan dog tillade inspektion af et større antal svin ud fra en risikovurdering, så længe kontrollen stadig er tilstrækkelig og effektiv.

Fjerkræslagterier:

Den stedlige kontrol sørger for, at der er tilstrækkelig bemanding og korrekt opgavefordeling mellem dyrlæger, tilsynsfunktionærer og virksomhedsansat kontrolpersonale til at foretage AM- og PM-kontrollen jf. Bilag 9.

Kontrolforordningen artikel 5, stk. 5.

11. Indlevering af vildt til vildthåndteringsvirksomheder

Håndtering af vildtlevende storvildt:

Storvildt skal have maven og tarmene taget ud snarest muligt efter, det er nedlagt. Hvis det er nødvendigt, skal dyret aflødes. Kroppen og organerne skal undersøges for tegn på, at kødet kan være sundhedsskadeligt. Undersøgelsen skal foretages på jagtstedet af en uddannet person.

Kroppen skal ledsages til vildthåndteringsvirksomheden af en erklæring med observationer fra undersøgelsen. Erklæringen skal være udstedt og underskrevet af den person, der har udført undersøgelsen. Erklæringen skal angive dato, tidspunkt og sted for nedlæggelsen. Alle slagtekroppe, der er omfattet af en erklæring, skal sendes til samme vildthåndteringsvirksomhed. Hvis der ikke er konstateret unormal adfærd før nedlæggelsen, og hvis der ikke er mistanke om miljøforurening, behøver hovedet og organer ikke ledsage kroppen.

For svin, dyr af hestefamilien og andre arter, der er modtagelige for trikinose, gælder dog, at hovedet (bortset fra hugtænder/stødtænder) og mellemgulvet altid skal ledsage kroppen til vildthåndteringsvirksomheden.

Hvis den første undersøgelse af dyret ikke er foretaget af en uddannet person, skal hovedet (bortset fra stødtænder, gevirer og horn) og indvolde (bortset fra maven og tarmene) ledsage kroppen til vildthåndteringsvirksomheden. Organerne skal kunne identificeres som hørende til et bestemt dyr.

For vildsvin skal der medfølge en erklæring/certifikat på, at der er foretaget trikinundersøgelse på et akkrediteret laboratorium. Hvis en erklæring/certifikat ikke medfølger, er det vildthåndteringsvirksomhedens ansvar, at undersøgelsen foretages.

Hvis uflået storvildt skal sendes til en anden medlemsstat, skal det ledsages af et certifikat, som er underskrevet af en embedsdyrlæge.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IV, kap. II, punkt 1 og 2.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IV, kap. II, punkt 4.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IV, kap. II, punkt 3. C.

Bekendtgørelse om trikinundersøgelse af kød, kapitel 3.

Gennemførelsesforordning (EU) Nr. 636/2014 om et standardcertifikat til brug ved handel med uflået vildtlevende storvildt.

Håndtering af vildtlevende småvildt:

Nedlagt småvildt skal snarest mulig efter nedlæggelse undersøges for tegn på, om kødet kan være sundhedsfarligt. Undersøgelsen skal ske op jagtstedet og foretages af en uddannet person. Hvis der findes unormale kendetegn, konstateres unormal adfærd før nedlæggelsen eller der er mistanke om miljøforurening, skal den uddannede person underrette Fødevarestyrelsen.

Organerne, eller resten af organerne, skal tages ud hurtigst muligt ved ankomsten til vildthåndteringsvirksomheden, medmindre den kompetente myndighed tillader andet.

Hygiejneforordningen for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IV, kap. III.

12. Inspektion af vildt efter slagtning

Vildtlevende vildt skal inspiceres hurtigst muligt, efter det er modtaget i vildthåndteringsvirksomheden.

Embedsdyrlægen skal inspicere slagtekroppen, kropshulen og om muligt organerne, for eventuelle forandringer, infektioner, forgiftninger mv., der kan medføre, at kødet er uegnet til menneskeføde. De oplysninger, der fremgår af den medsendte erklæring, kan indgå i dyrlægens bedømmelse.

Når der er tale om hele stykker småvildt, hvor organer ikke er blevet udtaget umiddelbart efter nedlæggelsen, skal embedsdyrlægen foretage inspektion af en repræsentativ stikprøve af dyrene fra samme jagtudbytte. Hvis der ved inspektionen konstateres en sygdom, der kan overføres til mennesker, eller der er tegn på at kødet kan medføre en sundhedsfare, skal embedsdyrlægen foretage yderligere kontrol af hele partiet med henblik på at afgøre, om partiet skal erklæres uegnet til konsum.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afsnit 4, kap. VIII, del A, punkt 1.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afsnit 4, kap. VIII, del A og B.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afsnit 4, kap. VIII, del A, punkt 5.

13. Krav til laboratorier

Laboratorieundersøgelser i forbindelse med kødkontrollen, herunder trikinkontrol, skal foregå på akkredi-

terede laboratorier.

Embedsdyrlæger, som råder over de fornødne laboratoriefaciliteter og uddannet laboratoriepersonale, kan foretage laboratorieundersøgelser af slagtedyr. Ved positive fund af antibiotika eller kemoterapeutika skal materiale indsendes til verifikation på Fødevarestyrelsens Laboratorie Ringsted.

Kontrolforordningen, artikel 12, stk. 2.

14. Sundhedsmærkning og sundhedsmærket materiale

Sundhedsmærkning af fersk kød skal foretages af embedsdyrlægen eller under dennes ansvar. Embedsdyrlægen skal føre tilsyn med sundhedsmærkningen og de mærker, der anvendes.

Skemaet i Bilag 8 kan anvendes til rekvisition af sundhedsmærket materiale.

Embedsdyrlægen skal føre en ajourført fortegnelse over beholdningen af stempler, klicheer, matricer og masters, der anvendes på den enkelte virksomhed.

Stempler, klicheer, matricer og masters, der anvendes til sundhedsmærkning, skal opbevares under embedsdyrlæges tilsyn og må kun udleveres i den tid, det er nødvendigt af hensyn til sundhedsmærkningen. Bortkommer et stempel, en kliché, en matrice, en master eller andet sundhedsmærket materiale, skal embedsdyrlægen straks foretage den nødvendige opfølgning.

Embedsdyrlægen kan på baggrund af en konkret vurdering tillade, at fastmonterede stempler/ matricer, som anvendes til sundhedsmærkning af slagtekroppe og slagteaffald, ikke afmonteres.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer, bilag I, afs. I, kap. III.

Ikrafttræden m.m.

Denne vejledning træder i kraft den XXXXX

Samtidig ophæves cirkulære nr. 9611 af 16. december 2011 om udøvelse af kødkontrol.

¹⁾ I cirkulæret er der medtaget visse bestemmelser fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelse af den offentlige kontrol med animalske produkter til konsum, som berigtiget den 25. juni 2004, EU-Tidende 2004, L , side 83, og som senest ændret ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 739/2011 af 27. juli 2011, EU-Tidende 2011, L 196, side 3. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i cirkulæret er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark.

Vejledning til bedømmelse af slagtekrop og organer

1. Kødkontrollen skal bruge følgende betegnelser i forbindelse med bedømmelse:

Ubetinget godkendelse (UG) bruges ved kød, som er ubetinget egnet til human konsum.

Godkendt til udbening (GU) bruges for andre dyr end slagtesvin ved kroniske lidelser, hvor der er tegn på pyæmi. Skeletmuskulaturen og organer kan godkendes til human konsum, men alle knogler, led og synlige patologiske (sygelige) forandringer bliver kasseret.

Total kassation (TK), det vil sige kassation af hele slagtekroppen med samtlige tilhørende organer, skal anvendes ved dyr, der er uegnede til human konsum på grund af:

- a) Generaliserede sygdomstilstande
- b) Lokale sygdomsforandringer, lidelser eller forureninger, som ikke lader sig udrense, eller som har indvirket på den almene sundhedstilstand hos dyret

Lokal kassation (LK), det vil sige kassation af dele af kødet, enkelte organer eller dele af organer, skal anvendes ved lokale forandringer eller lidelser, som er uden indflydelse på den almene sundhedstilstand hos dyret.

Betinget godkendelse (BG), det vil sige godkendelse til human konsum på betingelse af, at kødet føres direkte til kontrolleret behandling på et autoriseret frysehus. Kan anvendes for kød af kvæg med op til 10 levende eller døde tinter. Embedsdyrlægen kan dog tillade frysning på slagteriet af kød fra slagteriets egne slagtninger, når slagteriet råder over de fornødne faciliteter.

Ved total kassation eller lokal kassation behandles de kasserede dele i overensstemmelse med biproduktforordningen.

2. Bedømmelse af slagtekrop og organer

Kontrolforordningen for animalske fødevarer definerer en række tilfælde, hvor kød erklæres uegnet til konsum. Dette gælder, hvis kødet:

- 1) stammer fra dyr, der ikke er blevet underkastet en inspektion før slagtning, undtagen kød af nedlagt vildtlevende vildt
- 2) stammer fra dyr, for hvis vedkommende slagtebiprodukter ikke er blevet underkastet en inspektion efter slagtning, medmindre andet er fastsat i Kontrolforordningen for animalske fødevarer eller forordning (EF) nr. 853/2004
- 3) stammer fra dyr, der er døde før slagtning, dødfødte, døde in utero eller slagtet inden syv dage efter fødslen
- 4) stammer fra renskæring af stiksår
- 5) stammer fra dyr med dyresygdomme, for hvilke der er fastsat dyresundhedsbestemmelser i EU-lovgivningen, jf. bilag I til Rådets direktiv 2002/99/EF (1), undtagen hvis det er fremstillet i overensstemmelse med kravene i nævnte lovgivning, medmindre andet er fastsat i afsnit IV i denne forordning

- 6) stammer fra dyr med en generaliseret sygdom, såsom generaliseret septikæmi, pyæmi, toxæmi eller viræmi
- 7) ikke overholder de mikrobiologiske kriterier i fællesskabsbestemmelserne til, hvornår fødevarer må markedsføres
- 8) udviser tegn på forekomst af parasitter, medmindre andet er fastsat i Kontrolforordningen for animalske fødevarer
- 9) indeholder restkoncentrationer eller forurenende stoffer, der overstiger de grænseværdier, der er fastsat i fællesskabsbestemmelserne. Enhver overskridelse af grænseværdien bør føre til supplerende analyser, hvor det er relevant
- 10) stammer fra dyr eller slagtekroppe, der indeholder restkoncentrationer af forbudte stoffer, eller fra dyr, der er blevet behandlet med forbudte stoffer, jf. dog mere specifikke fællesskabsbestemmelser
- 11) består af lever og nyrer fra dyr på mere end to år, der kommer fra områder, hvor gennemførelsen af planer i henhold til artikel 5 i direktiv 96/23/EF har vist generel forekomst af tungmetaller i miljøet
- 12) ulovligt er blevet behandlet med dekontaminerende stoffer
- 13) ulovligt er blevet behandlet med ioniserende eller ultraviolet stråling
- 14) indeholder fremmedlegemer (undtagen kød af nedlagt vildtlevende vildt, hvor fremmedlegemet er materiale, der har været anvendt til at nedlægge dyret)
- 15) er radioaktivt i en grad, der overstiger de grænseværdier, der er fastsat i fællesskabsbestemmelserne
- 16) har patofysiologiske forandringer eller unormal konsistens, er utilstrækkeligt afblødt (undtagen vildtlevende vildt) eller udviser organoleptiske afvigelser, især en udtalt kønslugt
- 17) stammer fra afmagrede dyr
- 18) indeholder specificeret risikomateriale, medmindre det er tilladt ifølge fællesskabsbestemmelserne
- 19) udviser urenheder, fækal forurening eller anden forurening
- 20) indeholder blod, som kan udgøre en risiko for folke- eller dyresundheden på grund af sundhedsstatus for ethvert dyr, som det kommer fra, eller kontamination under slagtingen
- 21) efter embedsdyrlægens vurdering kan udgøre en risiko for menneskers og dyrs sundhed eller af andre årsager ikke er egnet til konsum.

3. Bedømmelse af komplikationer

Lokale lidelser kan i nogle tilfælde forstyrre dyrets almenbefindende, fremtoning og nedsætte almene funktioner. I disse tilfælde er der tale om komplikationer.

Komplikationer observeret ved inspektion før slagting (AM-kontrollen), kan for eksempel være feber, forstyrret almenbefindende eller nedsatte almene funktioner.

Komplikationer konstateret ved inspektion efter slagting (PM-kontrollen) kan være fund af forandringer i organer (herunder forandringer i form, farve og konsistens), unormal lugt (f.eks. urinøs, fækal eller putrid lugt), magerhed og afmagring (serøs fedtatrofi (kakeksi)) eller tegn på cirkulationsforstyrrelser (herunder anæmi og udbredte

ødemer).

Komplikationer skal altid ses i relation til primærlidelsen

4. Bedømmelse af tumorer

Klassificeringen af tumorer er vigtig for bedømmelsen af slagtekroppe og organer, idet benigne (godartede) tumorer uden komplikationer medfører lokal kassation, hvorimod maligne (ondartede) tumorer medfører total kassation.

Egenskab	Benign	Malign
Differentiering ¹	God	Ofte dårlig
Invasiv vækst ²	Ingen	Ofte i omkringliggende væv
Væksthastighed	Ofte lav	Ofte høj
Metastaser (spredning)	Aldrig	Ofte
Effekt på vært	Ofte ingen	Ofte påvirket

¹ Differentiering betyder, at tumoren er tydeligt afgrænset og forskellig fra det omkringliggende væv

² Invasiv vækst betyder, at tumoren breder sig/vokser ind i det omkringliggende væv

I nogle tilfælde vil det være nødvendigt at lave en histologisk undersøgelse for at afgøre, om der er tale om en benign eller en malign tumor.

5. Bedømmelse af slagtekroppe, der tilbageholdes som følge af ketoselugt eller mistanke herom.

Slagtekroppe, hvor der ved kødkontrolbedømmelsen er observeret ketoselugt (uden synlige leverforandringer), tilbageholdes i kølerum i minimum 24 timer. Der foretages efterfølgende en kogeprøve, både på den *mistænkte slagtekrop* og en blindprøve fra en godkendt slagtekrop.

Der udtages ens/samme slags kødprøver (muskulatur og/eller fedt) fra begge slagtekroppe til kogeprøven. Prøvematerialet opvarmes for at tydeliggøre eventuelle forandringer i lugt. Efter opvarmning lægges et længdesnit i begge kødprøver. Lugten fra snitfladen bedømmes og sammenlignes. I tilfælde af afvigende lugt kasseres den mistænkte slagtekrop.

OBS konstaterer man ketoselugt og samtidig sygdomstilstande i leveren (for eksempel kronisk leverbetændelse), skal slagtekroppen totalkasseres.

6. Håndtering af slagtesvin med kronisk pyæmi, som opskæres

Inden slagtekroppen forlader PM-kontrollen skal alle synlige patologiske forandringer være udrenset.

Embedsdyrlægen skal vurdere de procedurer, som virksomheden opstiller for at styre slagtekroppe og organer fra slagtesvin med kronisk pyæmi, som opskæres, og selve opskæringsmetoden. Såfremt embedsdyrlægen vurderer, at procedurerne er tilstrækkelige, kan virksomheden håndtere slagtesvin med kronisk pyæmi. I modsat fald bedømmes dyrene til TK.

Embedsdyrlægen foretager stikprøvekontrol med virksomhedens procedurer.

7. Håndtering og bedømmelse af dyr med kronisk pyæmi, der er godkendt til udbening

Ved godkendelse til udbening (GU) skal alle synlige patologiske forandringer fjernes i PM-kontrollen. Slagtekroppen skal være forsynet med entydig mærkning på begge halvdele. Hvis de tilhørende organer ønskes bevaret til mulig godkendelse, skal disse ligeledes forsynes med entydig mærkning. Opmærkningen skal registreres af embedsdyrlægen.

Embedsdyrlægen skal vurdere de procedurer, som virksomheden opstiller for at styre slagtekroppe og organer fra dyr, som er godkendt til udbening, samt selve udbeningen. Såfremt embedsdyrlægen vurderer, at procedurerne er tilstrækkelige, kan virksomheden håndtere GU-dyr. I modsat fald bedømmes dyrene til TK.

Hvis slagteriets egenkontrol ikke finder yderligere forandringer, kan slagtekrop og eventuelle organer anvendes uden videre. Slagteriet skal registrere disse slagtekroppe og organer.

I tilfælde, hvor der findes unormale forhold, skal embedsdyrlægen foretage ny bedømmelse af slagtekroppen og eventuelle organer. Embedsdyrlægen skal registrere disse slagtekroppe og organer.

Embedsdyrlægen skal ved kontrol af egne og slagteriets registreringer kontrollere, at alle slagtekroppe med tilhørende organer, som er godkendt til udbening, underkastes korrekt behandling.

7. Anvendelse af bilag 2-5

Bilag 2-5 præciser bedømmelsen af de enkelte patologiske forandringer/sygdomme for svin, kreaturer, fjerkræ og andre dyrearter
Inddelingen er som følger (bortset fra fjerkræ):

1. Generelle fund:	1.1 – 1.8
2. Topografisk inddeling	2.1 – 2.16
3. Ætiologisk inddeling	3.1 – 3.7 – 3.8
4. Diverse	4
5. Kommercielle koder	5

Den angivne bedømmelse af krop og organer er i nogle tilfælde kun vejledende. Den endelige bedømmelse skal foretages som en afvejning af alle fund i kontrollen. Det betragtes f.eks. som en skærpende omstændighed, hvis en lidelse er kompliceret med generelle fund, herunder forstyrret almenbefindende, ved det levende syn.

Bedømmelsesregler - svin

Sygdomme, patologiske tilstande eller abnormiteter		UG	LK	TK	Bemærkninger	Sygdomskaldenavn	Sygdoms-kode nr.
1	Generelle fund						
1.1	Tegn på infektiøse sygdomme eller på ophidsende eller udmattede dyr						
	a	Forstyrret almenbefindende			X	Forstyrret almenbefindende	101
	b	Ophidset/kuller/uvane/udmattet				Slagtningen bør udsættes, og en ny undersøgelse foretages før slagtning. Inspektion før slagtning kan resultere i aflivning, jf. dyreværnsloven § 1. Såfremt dyret slagtes, skal krop og organer vurderes ud fra fundene ved inspektion efter slagtning.	Ophidset/kuller/uvane/udmattet
1.2	Selvdøde og moribunde dyr, herunder dyr døde som følge af ulykkestilfælde						
	a	Død ved ankomst			X	Død ved ankomst	111
	b	Afvist fra slagtning, aflivet v. levende syn, dødende			X	Afvist fra slagtning, aflivet v. levende syn, dødende	113
	c	Død i stald			X	Død i stald	114
	d	Transporterklæring				Transporterklæring	
	e	Aflivet v. levende syn			X	Aflivet v. levende syn	
	f	Lammet på vogn			X	Lammet på vogn	
	g	Ikke identificerbar			X	Ikke identificerbar	
1.3	Anæmi, hydræmi, vattersot eller afmagring (serøs fedtatrofi)						
	a	Cirkulationsforstyrrelser (inkl. dårligt afblødt), anæmisk udseende, vattersot, væskeansamlinger			X	Dækker over patologiske cirkulationsforstyrrelser, fx pettechier. Ved komplikationer TK.	Cirkulationsforstyrrelser (inkl. dårligt afblødt), anæmisk udseende, vattersot, væskeansamlinger
	b	Afmagret			X	Indebærer serøs atrofi af fedtvæv, omkring coronarkar, led og i knoglemarven	Afmagret
	c	Mager				Mager	132
	d	Opkneben				Opkneben	
1.4	Septikæmi, pyæmi, toxinæmi eller viræmi						

	a	Pyæmi, blodforgiftning			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Pyæmi, blodforgiftning	141
1.5	Abnorm lugt, smag, farve, konsistens eller ufuldstændig afblødning							
	a	Abnorm lugt (ikke naturlig kønslugt)/smag/farve /konsistens/væskedrivende			X		Abnorm lugt (ikke naturlig kønslugt)/smag/farve /konsistens/væskedrivende	181
	b	Forsinket exviceration			X	Der skal udvises særlig opmærksomhed på abnorm lugt. Hvis ufuldstændig afblødning skyldes ikke-patologiske tilstande, kan der evt. foretages LK.	Forsinket exviceration	
1.6	Nylig overstået fødsel eller kastning							
	a	Nylig fødsel/kastning	X				Nylig fødsel/kastning	451
	b	Fostre (sidste 10 % af drægtighed), mistanke om			X		Fostre (sidste 10 % af drægtighed), mistanke om	
1.7	Nødslagtede dyr, som i øvrigt sunde og raske, men som har været udsat for en ulykke							
	a	Nødslagtet				Der skal foretages yderligere undersøgelser, herunder palpering og indsnit, samt laboratorieundersøgelser, jf. forordning (EF) nr. 854/2004, bilag I, afsnit I, kapitel II d samt bilag I, afsnit II, kapitel V punkt 2. Krop og organer bedømmes i øvrigt ud fra fundene.	Nødslagtet	115
1.8	Forsøgsdyr, som har deltaget i forsøg som indebærer, at det ikke kan udelukkes, at kødet kan udgøre en sundhedsmæssig risiko for dyr og mennesker							
	a	Forsøgsdyr (Konsum)				Der skal indhentes tilladelse fra Fødevarestyrelsen i hvert enkelt tilfælde ved slagtning af dyr, der har været i sådanne forsøg. Fødevarestyrelsen fastsætter betingelserne for slagtningen og bedømmelsen.	Forsøgsdyr (Konsum)	
2	Topografisk inddeling							
2.1	Akut navleinfektion hos spæde dyr							
	a	Navleinfektion, akut			X		Navleinfektion, akut	
	b	Navleinfektion (stald)			X		Navleinfektion (stald)	
2.2	Sygdomme i nervesystemet							

	a	Akut hjerne-, hjernehinde- og rygmarsbetændelse			X		Akut hjernebetændelse, hjernehindebetændelse m.v.	
	b	Kronisk betændelse i hjerne eller rygmars samt i de dertil hørende hinder	X	X			Kronisk hjernebetændelse, hjernehindebetændelse m.v.	
	c	Kronisk hjerneabsces	X	X		Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Byld i hjernen	203
	d	CNS-symptomer (stald)					CNS-symptomer (stald)	
2.3	Sygdomme i hjertesæk, hjerte eller kar							
	<i>Pericarditis</i>							
	a	Akut ekssudativ pericarditis			X		Hjertesækbetændelse, akut	221
	b	Kronisk ekssudativ pericarditis	X	X		Ved komplikationer TK.	Hjertesækbetændelse, kronisk	222
	c	Kronisk fibrøs pericarditis	X	X			Hjertesækbetændelse, kronisk, fibrøs	
	<i>Endocarditis</i>							
	a	Afhelet endocarditis	X	X		Ved komplikationer TK.	Hjerteklapbetændelse, afhelet	
	b	Hjertelidelser af ikke infektiøs natur (misdannelser o.l.)	X	X		Ved komplikationer TK.	Hjertemisdannelse	
2.4	Sygdomme i luftveje eller lunger							
	a	Sinuitis eller rhinitis	X	X		Ved tilfælde med almen lidelse og andre. komplikationer, bedømmes i overensstemmelse hermed	Sinuitis/Rhinitis (Næsehulebetændelse)	250
	b	Atrofisk rhinitis	X	X		Ved ukompliceret conchaatrofi, godkendes også hovedet.	Atrofisk rhinitis (Nysesygge)	
	c	Kronisk kataralsk, mukopurulent eller purulent bronchopneumoni og indkapslede nekroser og abscesser i lungerne af aerogen oprindelse	X	X		Ved komplikationer TK.	Kronisk lungebetændelse Lungebylder (aerogene)	271
	d	Perakutte tilfælde uanset			X	Ved mere end 2 tilfælde fra samme leverandør,	Akut lungebetændelse (o. 25 %)	258

		udbredelsens størrelse og akutte tilfælde med mere end 25 % udbredelse eller komplikationer				underrettes denne om fundene	(rød hepatisation)	
e		Akutte tilfælde med mindre end 25 % udbredelse og andre tilfælde	X	X		Ved mere end 2 tilfælde fra samme leverandør underrettes denne om fundene	Akut lungebetændelse (u. 25 %) og grå hepatisation	
f		Akut eller subakut pneumoni (fibrinøs pneumoni, bronchopneumoni, aspirations-pneumoni, lungenekrose)	X	X			Akut/subakut lungebetændelse/fejlsynkning, lungenekrose	
g			X	X			Akut/subakut lungebetændelse (u. 25 %)	
h		Nekroser og abscesser i lungerne af pyæmisk oprindelse			X	Se afsnit om pyæmi.. Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Lungebylder (pyæmiske)	141
i		Tracheitis og bronchitis	X	X			Betændelse i lufrør	
j		Atelektase, emfysem, pigmentation, blødninger	X	X		Lunger kan kasseres som kategori 3-materiale	Atelektase	
k		samt aspiration af blod,	X	X			Lungeemfysem	
l		skoldevand eller foder i	X	X			Pigmenteret lunge	
m		forbindelse med slag-	X	X			Slagteblødning i lunge	
n		ningen	X	X			Aspiration af blod m.v.	
2.5	Sygdomme i brysthinden							
	a	Fibrinøs, serofibrinøs, suppurativ eller putrid pleuritis			X	Ved mere end to tilfælde fra samme leverandør underrettes denne om fundene.	fibrinøs lungehindebetændelse o.25 %	287
	b		X	X			Fibrinøs lungehindebetændelse u. 25 %	
	c	Kronisk fibrøs pleuritis	X	X			Kronisk lungehindebetændelse, serositis	289
2.6	Sygdomme i mave og tarm							
	a	Diarre					Diarre	
	b	Akut gastritis eller enteritis hos voksne dyr	X	X		Ved komplikationer TK.	Akut mave/tarmbetændelse, kataralsk	320

	c	Akut fibrinøs, nekrotiserende, difteritisk eller hæmoragisk enteritis			X		Akut mave/tarmbetændelse, fibrinøs m.v.	
	d	Gastritis eller enteritis hos spæde dyr			X		Mave/ tarmbetændelse hos spæde dyr	
	e	Kronisk gastritis eller enteritis	X	X		Ved komplikationer TK.	Kronisk mave/tarmbetændelse	325
	f		X	X			Sammenvoksninger i tarmsættet	
	g		X	X			Geosediment	
	h		X	X			Mavesår	336
	i	Kronisk fibrinøs, nekrotiserende, difteritisk eller hæmoragisk enteritis	X	X		Ved komplikationer TK.	Kronisk tarmbetændelse	
	j	Broktilstande	X	X		Ved komplikationer TK.	Navlebrok	361
	k		X	X			Lyskebrok	
	l		X	X			Pungbrok	
	m	Mesenterialemfysem	X	X			Mesenterialemfysem	
	n	Universel tarmlblødning	X	X		Ved komplikationer TK.	Universel tarmlblødning	
	o	Rektalprolaps	X	X		Ved komplikationer TK.	Rektalprolaps/tarmfremfald	331
	p	Rektal striktur	X	X		Ved komplikationer TK.	Rektal striktur/ballongris	337
2.7	Sygdomme i bughinden							
	a	Akut, suppurativ eller fibrinøs, diffus peritonitis			X		Akut bughindebetændelse udbredt	350
	b	Akut, suppurativ eller fibrinøs peritonitis af begrænset og lokal natur i relation til dens opståen	X	X			Akut bughindebetændelse lokal	
	c	Kronisk peritonitis, herunder lokale, afgrænsede og kroniske abscesser	X	X			Kronisk bughindebetændelse	352
	d		X	X			Byld i bughinde	
	e		X	X			Misfarvet bughinde	
2.8	Sygdomme i leveren							
	a	Kapillærektasier (teleangiektasier), cystedannelse og galdesten	X	X			Kapillærektasier/galdegangscyster/galdesten	

	b	Lokale fedtinfiltrationer (tensionssteatose)	X	X			Lokale fedtinfiltrationer	
	<i>Hepatitis, herunder nekroser</i>							
	c	Diffuse, multifokale eller zonalt udbredte akutte og subakutte tilfælde			X		Akut, udbredt leverbetændelse	371
	d	Enkelte akutte eller subakutte levernekroser	X	X			Akut, lokal leverbetændelse	
	e	Kroniske, herunder parasitære (fibrose og granulomatøse) tilfælde	X	X			Kronisk levernekrose	379
	f	Levercirrose (end-stage lever)	X	X			Kronisk leverbetændelse	
	g	Ormeknuder i lever/leverpletter				Ved komplikationer TK.	Ormeknuder i lever/leverpletter	385
2.9	Sygdomme i milten							
	a	Milttorsion, aseptisk nekrose (miltinfarkt) og ruptur	X	X			Milttorsion	
	b	Lienitis (splenitis)			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum	Miltbetændelse	141
2.10	Sygdomme i bugspytkirtlen							
	a	Pankreatitis og cirkulationsforstyrrelser (ødem) i pankreas	X	X			Bugspytkirtelbetændelse	
	b	Konkrement-ansamlinger	X	X			Bugspytkirtelsten	
2.11	Sygdomme i urinvejene							
	a	Nyrekonkrementer	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyresten	
	b	og hydronefrose	X	X		Ved komplikationer TK.	Hydronefrose	
	c	Akut infektiøs glomerulonefritis og interstitiel nefritis			X		Akut nyrebetændelse	402

d	Nefritis (glomerulonefritis og interstitiel nefritis)	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyrebetændelse, kronisk (inkl. nyredegeneration og nyrenekrose)	412
e	Leuko-lymfocytær pyelonefritis	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyrebetændelse m. pus	
f	Nefrose	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyredegeneration	
g	Renal kortikal nekrose og papil/medulla nekrose	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyrenekrose	
h	Embolisk nefritis, herunder nyreinfarkter			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Nyrebetændelse/blodforgiftning	141
i	Infektøs, ascenderende pyelonefritis	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyrebækkenbetændelse	
j	Urocystitis	X	X		Ved komplikationer TK.	Urinblærebetændelse	
k	Ruptur af urinblæren eller urinrøret og urinflegmoner	X	X		Ved komplikationer TK.	Sprængte urinveje	
2.12	Sygdomme i kønsorganerne						
	<i>Børbetændelse</i>						
a	Akut endometritis, herunder fibrinøs, difteroid, nekrotiserende og septisk endometritis			X		Akut børbetændelse	431
b	Kronisk endometritis, herunder pyometra, eller tilstedeværelse af macererede/putridt henflydende eller mumificerede foster	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk børbetændelse/ildelugtende foster	432
c	Tilbageholdt efterbyrd	X	X		Ved komplikationer TK.	Tilbageholdt efterbyrd	
d	Ufuldbyrdet forløsning	X	X		Ved komplikationer TK.	Ufuldbyrdet forløsning	
e	Uterusprolaps,	X	X		Ved komplikationer TK.	Børprolaps/drejning	
f	Uterustorsion og ruptur af uterus	X	X			Børspængning	
g	Børmisdannelse	X	X			Børmisdannelse	
h	Børvattersot	X	X		Ved komplikationer TK.	Børvattersot	

	Vagina							
	i	Vaginal ruptur	X	X		Ved komplikationer TK.	Skederuptur	446
	j	Vaginitis	X	X		Ved komplikationer TK.	Skedebetændelse	
	k	Vaginal prolaps	X	X		Ved komplikationer TK.	Skedeprolaps	
	l	Orchitis og epididymitis	X	X		Ved komplikationer TK.	Betændelse i testikler og bitestikler	
2.13	Sygdomme i yveret							
	Mastitis							
	a	Septisk eller akut nekrotiserende mastitis			X		Akut nekrotiserende yverbetændelse	
	b	Akut, kataralsk eller purulent mastitis	X	X		Ved komplikationer TK.	Akut yverbetændelse	471
	c	Kronisk, kataralsk, purulent, nekrotiserende eller apostematøs mastitis	X	X		Ved komplikationer TK.	Kronisk yverbetændelse, herunder svamp	472
	d	Pigmentation af mælkekirtlerne	X	X			Pigmenteret yvervæv	
	e	Yverødem	X	X			Yverødem	
2.14	Sygdomme i knogler, led eller seneskeder							
	Knoglefrakturer							
	a	Frisk fraktur	X	X			Friskt knoglebrud	501
	b	Inficerede frakturer, åbne frakturer ældre end 6 timer			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Inficeret knoglebrud, åbent friskt brud > 6 timer	503
	c	Ikke inficerede, akutte eller helende og helede frakturer	X	X			Gammelt knoglebrud	502
	d		X	X			Frisk halebrud	504
	e		X	X			Helet halebrud	505
	f		X	X			Frisk ribbensbrud	506
	g		X	X			Helet ribbensbrud	507
	h	Klovlidelse	X	X			Klovlidelse	
	i	Forvoksede klove	X	X			Forvoksede klove	
	Osteomyelitis							
	j	Halebid, lokalt, afgrænset	X	X			Halebid, lokalt, afgrænset	600

k	Halebid/haleinfektion			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Halebid/haleinfektion	601
l	Akut, embolisk osteomyelitis som led i pyæmisk tilstand			X		Knoglemarvsbetændelse, akut, blodforgiftning	511
m	Kronisk, embolisk, osteomyelitis som led i pyæmisk tilstand			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Knoglemarvsbetændelse, kronisk, blodforgiftning	
n	Lokal osteomyelitis opstået ved overgriben eller lokal spredning	X	X			Lokal knoglemarvsbetændelse	
o	Mellemørebetændelse	X	X			Mellemørebetændelse	
p	Pigmentaflejringer i knogler og periost	X	X			Pigment i benhinde og knogler	
<i>Ledbetændelse, herunder seneskedebetændelse</i>							
q	Akut infektiøs ledbetændelse			X		Akut, infektiøs ledbetændelse	531
r	Ikke infektiøs eller kronisk infektiøs ledbetændelse	X	X			Kronisk, infektiøs ledbetændelse	532
s	Artrose	X	X			Slidgigt	
t		X	X			Hofteskred/ledskred	542
u	Halthed					Halthed	535
2.15	Sygdomme i muskulaturen						

	a	Eosinofil myositis			X	Ved begrænset udbredelse UG/LK.	Muskelbetændelse	
	b	Muskelatrofi	X	X		Ved komplikationer TK	Muskelatrofi	572
2.16	Sygdomme i hud m.v.							
	a	Sår, herunder inficerede sår, flegmoner, granulerende sår og ar	X	X		Ved komplikationer TK.	Sår, hudbetændelse, eksem, insektbid	603
	b	Kontusioner og lacerationer	X	X		Ved komplikationer eller såfremt der ikke kan foretages fuldstændig udrensning TK.	Trykning/ar/bursitis	602
	<i>Forbrændinger og røgskader</i>							
	c	Akutte brandsår af overfladisk karakter	X	X			Friske forbrændinger af 1. grad	
	d	Akutte brandsår med dybere læsioner (2. eller 3. grad)	X	X			Friske forbrændinger af 2. og 3. grad	
	e	Hagludslæt (hypotrichosis cystica)	X	X			Hagludslæt	
	f	Kronisk dermatitis, herunder eksem	X	X			Kronisk hudbetændelse	
	g	Huderythem (forfrysning, solskoldning og ætsninger)	X	X		Ved komplikationer TK.	Forfrysning/ætsning	671
3	Ætiologisk inddeling							
3.1	Parasit betingede lidelser							
	a	Trikiner, mistanke om (Trichinella spp.)			X		Trikiner, mistanke om	565
	b	Svinetinter (Cysticercus cellulosae)			X		Svinetinter	
	c	Cysticercus tenuicollis, ekinokokblærer	X	X		Hel eller delvis kassation af det angrebne organ efter parasitternes antal og udbredelse.	C. tenuicollis	
	d	Kroniske parasitrelaterede fibroseringer/granulomer i tarme og subserøst (ormeknuder)	X	X		Hel eller delvis kassation af tarm efter lidelsens grad.	Ormeknuder i tarm	
	e	Lunge- og mave-tarmstrongylose samt	X	X		Ved komplikationer TK	Lungestrongylose/lungeorm	

	f	bændelorm og andre parasitter i fordøjelseskanalen	X	X		Ved komplikationer TK	Tarmstrongylose	
	g		X	X		Ved komplikationer TK	Bændelorm m.v.	
	h	Ikter	X	X		Hel eller delvis kassation af leveren efter lidelsens grad.	Ikter	
	Skab							
	i	Sarkoptesskab	X	X			Sarcoptes	634
	j	Ringorm (dermatophytose)	X	X			Ringorm	
3.2	Protozo-betingede lidelser							
	a	Sarkosporidiose (sarcocystose)	X	X			Sarcocystose/sarcosporidier	
	b	Tarmcoccidiose (eimeriose, isosporose og cryptosporidiose)	X	X			Tarmcoccidiose	
	c	Piroplasmose (babesiose)	X	X			Piroplasmose	
3.3	Bakterielle infektionssygdomme							
	a	Miltbrand			X		Miltbrand, mistanke om	565
	b	Miltbrandsemfysem (Clostridium chauvoei)			X		Miltbrandsemfysem, mistanke om	
	c	Malignt ødem (Clostridium septicum m.fl.)			X		Malignt ødem, mistanke om	
	d	Tetanus (Clostridium tetani)			X		Tetanus, mistanke om	
	Tuberkulose							
	e	Generaliseret tuberkulose			X		Generaliseret TB	565
	f	Portogen tuberkulose i leveren hos svin	X	X			Portogen TB	
	g	Serosatuberkulose			X		Serosa TB	
	h	Lokal, velafgrænset tuberkulose i form af primærkompleksforandring i et organ og dettes lymfeknude	X	X			Lokal TB	
	i	Kaseøs lymfadenitis i Lnn. mandibulares eller mesenteriales	X	X			Kaseøs lymfadenitis	829
	Actinomykose							
	j	Actinomykose	X	X			Actinomykose	

	k	Salmonellose			X		Salmonellose	
	Rødsyge (Erysipelothrix rhusiopathiae)							
	l	Akut rødsyge med hud-, led- eller endocardieforandringer			X		Akut Rødsyge	608
3.4	Virusinfektioner							
	Vesiculære lidelser							
	a	Mund- og klovesyge			X		M & K syge, mistanke om	565
	b	Swine Vesicular Disease			X		SVD, mistanke om	
	Svinesygdomme							
	c	Klassisk svinepest			X		Klassisk Svinepest, mistanke om	565
	d	Afrikansk svinepest			X		Afrikansk Svinepest, mistanke om	
	e	Smitsom svinelammelse (Teschen Disease)					Smitsom svinelammelse, mistanke om	
	f	Aujeszky's sygdom					Aujeszky's sygdom, mistanke om	
	g	Rabies			X		Rabies, mistanke om	
3.5	Svulstsygdomme							
	a	Maligne neoplasmer			X		Ondartet svulst	890
	b	Benigne neoplasmer	X	X		Ved komplikationer TK.	Godartet svulst	
	c	Uspecificerede neoplasmer	X	X		Ved komplikationer TK.	Uspecificeret svulst	
3.6	Stofskifte-, mangel- eller intoksikationssygdomme							
	a	Ikterus - infektiøs eller toksisk (opstået i tilslutning til akutte eller kroniske leverlidelser)			X		Gulsot toksisk, infektiøs eller i tilslutning til akutte eller kroniske leverlidelser	381
	b	Ikterus - fysiologisk hos nyfødte dyr eller opstået i tilslutning til større blødninger (benbrud, milttorsion eller lign.)			X	Hvis misfarvning er synlig 24 timer efter slagtning.	Fysiologisk (i forbindelse med blodtab, miltorsion m.m.), neontal gulsot, over 24 timer	382
	c		X	X		Hvis misfarvning forsvinder inden for 24 timer efter slagtning.	Fysiologisk (i forbindelse med blodtab, miltorsion m.m.), neontal gulsot, under 24 timer	
	d	Rachitis, osteomalaci, osteodystrofi	X	X		Ved komplikationer TK.	Stivsyge	

	e		X	X			Manglende knogleudvikling	
3.7	Dyr, som mistænkes for at indeholde rester af medicin eller andre stoffer, der kan indebære en risiko for menneskers sundhed ved forbrug af kød eller andre produkter fra dyrene samt forgiftninger							
	a	Forgiftning eller medicinrester			X	Ved mistanke eller viden om at et slagtedyr indeholder rester af medicin eller andre stoffer, skal embedsdyrlægen lade foretage relevante laboratorieundersøgelser, jf. bilag I, afsnit I, kapitel II, D, punkt 2, i kontrolforordningen for animalske fødevarer (854/2004). Prøveudtagning, forsendelse og bedømmelse af resultatet skal foretages som beskrevet i bilag 7. Såfremt der ønskes foretaget andre laboratorieundersøgelser kontaktes Fødevarestyrelsen. ester der ovskrider MRL-værdien eller forbudte stoffer – TK.	Forgiftning eller medicinrester, mistanke om	815
	b	Botulisme			X		Botulisme	
3.8	Mykotoksiner							
	a	Porcin nefropathi (mugnefrore)	X	X		LK af nyrer og lever. Ved mere end 2 tilfælde fra samme leverandør underrettes denne om fundene.	Mugnyre	409
	b	Aflatoxikose.			X		Aflatoxikose	
	c	Zearalenontoxikose			X		Zearalenontoxikose	
4	Diverse							
	a	Misdannelser					Misdannelser	
	b	Pattetråd					Pattetråd	
	c	Skuldersår					Skuldersår	615
	d	Hasetrykning					Hasetrykning	
	e	Hoftetrykning					Hoftetrykning	
	f	Trykning nakke					Trykning nakke	
	g	Trykning ryg					Trykning ryg	
	h	Sædebenstrykning					Sædebenstrykninger	
	i	Ar i tungen					Ar i tungen	
	j	Byld hoved, inkl. blodøre og blomkålsøre					Byld hoved, inkl. blodøre og blomkålsøre	585
	k	Byld, forpart					Byld, forpart	570

	l	Byld, midterstykke				Byld, midterstykke	577
	m	Byld, bagpart				Byld, bagpart	580
	n	Operationssår				Operationssår	
	o	Byld ben/tå				Byld ben/tå	584
	p	Injektionsskade				Injektionsskade	668
	q	Friske kontusioner			Ikke menneskepåførte og menneskepåførte under bagatelgrænsen	Slag, friske kontusioner	901
	r	Bidsår				Bidsår	903
	s	Friske kontusioner, mistanke om overtrædelse af dyrevelfærd			I tilfælde hvor det konstaterede forhold bliver sanktioneret - dvs. at forholdet bliver indskærpet eller politianmeldt	Slag, friske kontusioner, mistanke om overtrædelse af dyrevelfærd	904
	t	Ej stukket/Fejlstukket				Ej stukket/ Fejlstukket	910
	u	Slagtefejl og maskinskade				Slagtefejl og maskinskade	912
	v	Manglende præsentation af organer til kontrol				Manglende præsentation af organer til kontrol	951
5	Kommercielle koder						
	a	Forurening, gødning				Forurening, gødning	930
	b	Forurening, hoved (opkast, gødning, foderrester)				Forurening, hoved (opkast, gødning, foderrester)	939
	c	Forurening, galde, skoldevand				Forurening, galde, skoldevand	941
	d	Forurening, olie				Forurening, olie	942
	e	Forurening, pus				Forurening, pus	943
	f	Betinget godkendt				Betinget godkendt	
	g	Rundstemplet				Rundstemplet	993
	h	Aflivet ved skydning				Aflivet ved skydning	
	i	BU				BU	
	j	Kogeprøve/tilbageholdt				Kogeprøve/tilbageholdt	
	k	Kasseret				Kasseret	995

Bedømmelsesregler - kreaturer

Sygdomme, patologiske tilstande eller abnormiteter			UG	LK	TK	Bemærkninger	Sygdomskaldenavn	Sygdoms-kode nr.
1	Generelle fund							
1.1	Tegn på infektiøse sygdomme eller på ophidsende eller udmattede dyr							
	a	Forstyrret almenbefindende			X		Forstyrret almenbefindende	101
	b	Ophidset/kuller/uvane/udmattet				Slagtningen bør udsættes og en fornyet undersøgelse foretages før slagtning. Inspektion før slagtning kan resultere i aflivning, jf. dyreværnsloven § 1. Såfremt dyret slagtes, skal krop og organer vurderes ud fra fundene ved inspektion efter slagtning.	Ophidset/kuller/uvane/udmattet	
1.2	Selvdøde og moribunde dyr, herunder dyr døde som følge af ulykkestilfælde							
	a	Død ved ankomst			X		Død ved ankomst	111
	b	Afvist fra slagtning, aflivet v. levende syn, dødende			X		Afvist fra slagtning, aflivet v. levende syn, dødende	113
	c	Død i stald			X		Død i stald	114
	d	Transporterklæring					Transporterklæring	116
	e	Ikke identificerbar			X		Ikke identificerbar/forkert øremærke	119
1.3	Anæmi, hydræmi, vattersot eller afmagring (serøs fedtatrofi)							
	a	Cirkulationsforstyrrelser (inkl. dårlig afblødt),				Dækker over patologiske cirkulationsforstyrrelser, fx pettechier. Ved komplikationer TK	Cirkulationsforstyrrelser	120
		anæmisk udseende, vattersot, væskeansamlinger, mager			X		Anæmisk udseende	
					X		Vattersot	
					X		Væskeansamlinger	
	b	Afmagret			X	Indebærer serøs atrofi af fedtvæv, omkring coronarkar, led og i knoglemarven	Afmagret	131
	c	Opkneben					Opkneben	133
1.4	Septikæmi, pyæmi, toxinæmi eller viræmi							
	a	Pyæmi, blodforgiftning			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske	Pyæmi, blodforgiftning	141

						processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.		
1.5	Abnorm lugt, smag, farve, konsistens eller ufuldstændig afblødning							
	a	Abnorm lugt/smag /farve/konsistens/tekstur/ væskedrivende			X		Abnorm lugt /smag/farve/konsistens/tekstur/ væskedrivende	181
	b	Forsinket exviceration			X	Der skal udvises særlig opmærksomhed på abnorm lugt. Hvis ufuldstændig afblødning skyldes ikke-patologiske tilstande, kan der evt. foretages LK.	Forsinket exviceration	
1.6	Nylig overstået fødsel eller kastning							
	a	Nylig fødsel/kastning	X			Vær opmærksom på de særlige bestemmelser om transport af dyr, der for nylig har født, og om transport af dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden	Nylig fødsel/kastning	451
	b	Fostre (sidste 10 % af drægtighed), mistanke om			X		Fostre (sidste 10 % af drægtighed), mistanke om	
1.7	Nødslagtede dyr, som i øvrigt sunde og raske, men som har været udsat for en ulykke							
	a	Nødslagtet				Der skal foretages yderligere undersøgelser, herunder palpering og indsnit, samt laboratorieundersøgelser, jf. forordning (EF) nr. 854/2004, bilag I, afsnit I, kapitel II, del D, samt bilag I, afsnit II, kapitel V, punkt 2. Krop og organer bedømmes i øvrigt ud fra fundene.	Nødslagtet	115
1.8	Forsøgsdyr, som har deltaget i forsøg, som indebærer, at det ikke kan udelukkes, at kødet kan udgøre en sundhedsmæssig risiko for dyr og mennesker							
	a	Forsøgsdyr (Konsum)				Der skal indhentes tilladelse fra Fødevarestyrelsen i hvert enkelt tilfælde ved slagtning af dyr, der har været brugt til forsøg. Fødevarestyrelsen fastsætter betingelserne for slagtningen og bedømmelsen.	Forsøgsdyr (Konsum)	
2	Topografisk inddeling							
2.1	Akut navleinfektion hos spæde dyr							
	a	Navleinfektion, akut			X		Navleinfektion, akut	
	b	Navleinfektion (stald)			X		Navleinfektion (stald)	
2.2	Sygdomme i nervesystemet							
	a	CNS-symptomer (stald)					CNS-symptomer (stald)	204

	b	Bovin spongiform encephalopati			X		BSE / mistanke	304
2.3	Sygdomme i hjertesæk, hjerte eller kar							
	<i>Pericarditis</i>							
	a	Akut ekssudativ pericarditis			X		Hjertesækbetændelse, akut	221
	b	Kronisk ekssudativ pericarditis	X	X		Ved komplikationer TK	Hjertesækbetændelse, kronisk	222
	c	Kronisk fibrøs pericarditis	X	X			Hjertesækbetændelse, kronisk, fibrøs	
	d	Traumatisk pericarditis	X	X		Ved komplikationer TK	Hjertesækbetændelse, fremmedlegeme	
	<i>Endocarditis</i>							
	e	Endocarditis, akut			X		Hjerteklapbetændelse, akut	230
	f	Afhelet endocarditis	X	X		Ved komplikationer TK	Hjerteklapbetændelse, afhelet	
	g	Infektøs, tromboserende endarteritis og endophlebitis			X	Obs. vena cava caudalis og a. pulmonalis	Inficeret blodprop	
	h	Hjertelidelser af ikke infektøs natur (misdannelser o.l.)	X	X		Ved komplikationer TK.	Hjertemisdannelse	
	j	Parasitrelateret trombose	X	X		Ved komplikationer dog TK	Blodprop fra parasitter	
2.4	Sygdomme i luftveje eller lunger							
	a	Sinuitis eller rhinitis	X	X		Ved tilfælde med almen lidelse og andre komplikationer, bedømmes i overensstemmelse hermed.	Sinuitis/Rhinitis (Næsehulebetændelse)	
	b	Kronisk kataralsk, mukopurulent eller purulent bronchopneumoni	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk lungebetændelse	271
	c	Akut eller subakut pneumoni (fibrinøs pneumoni, bronchopneumoni, aspirations-pneumoni, lungenekrose)			X		Akut/subakut lungebetændelse/fejlsynkning, lungenekrose (o. 25 %)	258
	d		X	X			Akut/subakut lungebetændelse (u. 25 %)	
	e	Indkapslede nekroser og abscesser i lungerne af aerogen oprindelse	X	X			Lungebylder (aerogene)	271

	f	Nekroser og abscesser i lungerne af pyæmisk oprindelse			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer; GU.	Lungebylder (pyæmiske)	141
	g	Tracheitis og bronchitis	X	X			Betændelse i lufrør	
	h	Atelektase, emfysem,	X	X			Atelektase	
	i	pigmentation, blødninger	X	X			Lungeemfysem	
	j		X	X			Pigmenteret lunge	
2.5	Sygdomme i brysthinden							
	a	Fibrinøs, serofibrinøs, suppurativ eller putrid pleuritis			X	Ved mere end to tilfælde fra samme leverandør underrettes denne om fundene	lungehindebetændelse o. 25 %	287
	b		X	X			lungehindebetændelse u. 25 %	
	c	Kronisk fibrøs pleuritis	X	X			Kronisk lungehindebetændelse, serositis	289
2.6	Sygdomme i mave og tarm							
	a	Akut gastritis eller enteritis hos voksne dyr	X	X		Ved komplikationer TK	Akut mave/tarmbetændelse, katarralsk	320
	b	Akut fibrinøs, nekrotiserende, difteritisk eller hæmoragisk enteritis			X		Akut mave/tarmbetændelse, fibrinøs m.v.	
	c	Gastritis eller enteritis hos spæde dyr			X		Mave/ tarmbetændelse hos spæde dyr	
	d	Kronisk gastritis eller enteritis	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk mave/tarmbetændelse	325
	e	Akutte tilfælde af ileus, torsion, invagination eller inkarcération			X		Akut tarmlejeforandring, løbedrejning, løbeatoni	334
	f	Geosediment	X	X			Geosediment	335
	g	Løbesår/vomsår	X	X			Løbesår/vomsår	336
	h	Broktilstande	X	X		Ved komplikationer TK	Navlebrok	361
	i		X	X			Lyskebrok	
	j		X	X			Pungbrok	
	k	Trommesyge	X	X		Ved komplikationer TK	Trommesyge	365
	l	Rectalprolaps	X	X		Ved komplikationer TK.	Rektalprolaps/tarmfremfald	
2.7	Sygdomme i bughinden							
	a	Akut, suppurativ eller fibrinøs, diffus peritonitis			X		Akut bughindebetændelse udbredt	350

	b	Akut, suppurativ eller fibrinøs peritonitis af begrænset og lokal natur i relation til dens opståen	X	X			Akut bughindebetændelse lokal	
	c	Kronisk peritonitis, herunder lokale, afgrænsede og kroniske abscesser	X	X			Kronisk bughindebetændelse	352
	d	Byld i bughulen inkl. subfreniske abscesser	X	X			Byld i bughinde	
	e	Byld i bughulen inkl. subfreniske abscesser	X	X			Byld i bughulen inkl. subfreniske abscesser	
2.8	Sygdomme i leveren							
	a	Diffus fedtinfiltration		X	X		Fedtlever	374
	b	Kapillærektasier (teleangi-ektasier), cystedannelse og galdesten	X	X			Kapillærektasier /galdegangscyster / galdesten	
	c	Lokale fedtinfiltrationer (tensions-steatose)	X	X			Lokale fedtinfiltrationer	
	<i>Hepatitis, herunder nekroser</i>							
	d	Diffuse, multifokale eller zonalt udbredte akutte og subakutte tilfælde			X		Akut, udbredt leverbetændelse	371
	e	Enkelte akutte eller subakutte levernekroser	X	X			Akut, lokal leverbetændelse	
	f	Akutte og subakutte leverabscesser	X	X		Ved multipel forekomst dog TK	Akutte leverbylder	375
	g	Kroniske leverabscesser	X	X			Kroniske leverbylder /leverbylder hos kalve (foderbetingede)	
	h	Pyæmiske leverbylder			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi uden komplikationer; GU.		141
	i	Kroniske, herunder parasitære (fibrøse og granulomatøse) tilfælde	X	X			Kronisk levernekrose	379
	j	Levercirrose (end-stage lever)	X	X			Kronisk leverbetændelse	

	k	Ormeknuder i lever/ leverpletter	X	X		Ved komplikationer TK.	Ormeknuder i lever/leverpletter	
2.9	Sygdomme i bugspytkirtlen							
	a	Pankreatitis og cirkulationsforstyrrelser (ødem) i pankreas	X	X			Bugspytkirtelbetændelse	
	b	Konkrement ansamlinger	X	X			Bugspytkirtelsten	
2.10	Sygdomme i milten							
	a	Milttorsion, aseptisk nekrose (miltinfarkt) og ruptur	X	X			Milttorsion	
	b	Lienitis (splenitis)			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Miltbetændelse	141
2.11	Sygdomme i urinvejene							
	a	Nyrekongremer, hydronefroser og oksens sorte nyre	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyresten	
	b		X	X		Ved komplikationer TK.	Hydronefroser	
	c	Akut infektiøs glomerulonefritis og interstitiel nefritis			X		Akut nyrebetændelse	402
	d	Nefritis (glomerulonefritis og interstitiel nefritis)	X	X		Ved komplikationer TK	Nyrebetændelse, kronisk (inkl. nyredegeneration og nyrenekrose)	412
	e	Nefrose	X	X		Ved komplikationer TK	Nyredegeneration	
	f	Renal kortikal nekrose og papil/medulla nekrose	X	X		Ved komplikationer TK	Nyrenekrose	
	g	Nyrecyster	X	X		Ved komplikationer TK	Nyrecyster	
	h	Infektiøs, ascenderende pyelonefritis	X	X		Ved komplikationer TK	Nyrebækkenbetændelse	
	i	Embolisk nefritis, herunder nyreinfarkter			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer; GU.	Nyrebetændelse/blodforgiftning	141
	j	Urocystitis	X	X		Ved komplikationer TK.	Urinblærebetændelse	

	k	Ruptur af urinblæren eller urinrøret og urinflegmoner	X	X		Ved komplikationer TK.	Sprængte urinveje	
2.12	Sygdomme i kønsorganerne							
	Børbetændelse							
	a	Akut endometritis, herunder fibrinøs, difteroid, nekrotiserende og septisk endometritis			X		Akut børbetændelse	431
	b	Kronisk endometritis, herunder pyometra, eller tilstedeværelse af macererede/putridt henflydende eller mumificerede fostre	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk børbetændelse /ildelugtende foster	432
	c	Tilbageholdt efterbyrd	X	X			Tilbageholdt efterbyrd	
	d	Ufuldbyrdet forløsning	X	X			Ufuldbyrdet forløsning	
	e	Børvattersot	X	X			Børvattersot	
	f	Uterusprolaps	X	X			Børprolaps/drejning	
	g	Uterustorsion og ruptur af uterus	X	X			Børsprængning	
	h	Børmisdannelse	X	X			Børmisdannelse	
	Vagina							
	i	Vaginal ruptur	X	X		Ved komplikationer TK	Skederuptur	446
	j	Vaginitis	X	X			Skedebetændelse	
	k	Vaginal prolaps	X	X			Skedeprolaps	
2.13	Sygdomme i yveret							
	Mastitis							
	a	Septisk eller akut nekrotiserende mastitis			X		Akut nekrotiserende yverbetændelse	471
	b	Akut, kataralsk eller purulent mastitis	X	X		Ved komplikationer TK	Akut yverbetændelse	
	c	Kronisk, kataralsk, purulent, nekrotiserende eller apostematøs masttis	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk yverbetændelse, herunder svamp	472
	d	Pattetråd/Patteamputation	X	X			Pattetråd/Patteamputation	476

	e	Yverødem	X	X			Yverødem	
2.14	Sygdomme i knogler, led eller seneskeder							
	<i>Knoglefrakturer</i>							
	a	Frisk fraktur	X	X			Friskt knoglebrud	501
	b	Inficerede frakturer, åbne frakturer ældre end 6 timer			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer; GU.	Inficeret knoglebrud	503
	c				X		Åbent friskt brud > 6 timer	
	d	Ikke inficerede, akutte eller helende og helede frakturer	X	X			Gammelt knoglebrud	502
	e		X	X			Frisk halebrud	504
	f		X	X			Helet halebrud	505
	g		X	X			Frisk ribbensbrud	506
	h		X	X			Helet ribbensbrud	507
	i	Klovlidelse	X	X			Klovlidelse/Forvoksede klove	509
	<i>Osteomyelitis</i>							
	j	Haletråd/haleamputation	X	X			Haletråd/haleamputation	600
	k	Akut, embolisk osteomyelitis som led i pyæmisk tilstand			X		Knoglemarvsbetændelse, akut, blodforgiftning	511
	l	Kronisk, embolisk, osteomyelitis som led i pyæmisk tilstand			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer; GU.	Knoglemarvsbetændelse, kronisk, blodforgiftning	
	m	Lokal osteomyelitis opstået ved overgriben eller lokal spredning	X	X			Lokal knoglemarvsbetændelse	
	n	Pigmentaflejringer i knogler og periost	X	X			Pigment i benhinde og knogler	524
	o	Mellemørebetændelse	X	X			Mellemørebetændelse	
	<i>Ledbetændelse, herunder seneskedebetændelse</i>							
	p	Akut infektiøs ledbetændelse			X		Akut, infektiøs ledbetændelse	531
	q	Kronisk, infektiøs ledbetændelse	X	X			Kronisk, infektiøs ledbetændelse	532
	r	Artrose	X	X			Slidgigt	
	s	Hofteskred/ledskred	X	X			Hofteskred/ledskred	542

	t	Halthed					Halthed vf	535
	u						Halthed hf	536
	v						Halthed vb	537
	x						Halthed hb	538
2.15	Sygdomme i muskulaturen							

	a	Muskelatrofi	X	X		Ved komplikationer TK	Muskelatrofi	572
	b	Muskelforandringer i form af afvigende tekstur og farve			X		Afvigende kødtekstur	
	c				X		Afvigende kødfarve	
	d	Eosinofil myositis			X	Ved begrænset udbredelse UG/LK	Muskelbetændelse	
2.16	Sygdomme i hud m.v.							
	a	Sår, herunder inficerede sår, flegmoner, granulerende sår og ar	X	X		Ved komplikationer TK	Sår, hudbetændelse, eksem, insektbid	603
	b	Kontusioner og lacerationer	X	X		Ved komplikationer eller såfremt der ikke kan foretages fuldstændig udrensning TK	Trykning/ar/bursitis	
	<i>Forbrændinger og røgskader</i>							
	c	Akutte brandsår af overfladisk karakter	X	X			Friske forbrændinger af 1. grad	
	d	Akutte brandsår med dybere læsioner (2. eller 3. grad)	X	X			Friske forbrændinger af 2. og 3. grad	
	e	Kronisk dermatitis, herunder eksem	X	X			Kronisk hudbetændelse	
	f	Huderythem (forfrysning, solskoldning og ætsninger), forkalkninger i doglap	X	X		Ved komplikationer TK	Forfrysning/ætsning	
3	Ætiologisk inddeling							
3.1	Parasit betingede lidelser							

	a	Mistanke om anmeldepligtig sygdom			X		Mistanke om anmeldepligtig sygdom	565
	b	Oksetinter			X		Oksetinter, flere end 10	560
	c		X	X		Ved fund af 10 eller færre levende eller døde tinter hos kvæg under 2 år, UG af maver, tarme og talg. BG af krop og organer efter bortskæring af tinter. Krop og organer skal fryses ved en temperatur ikke over -10 grader C i mindst 10 døgn. Krop og organer undersøges. Fra tintede dyr kasseres altid hoved, hjerte, mellemgulv, spiserør og tintede organer samt tungen, såfremt den er opbladet ved undersøgelsen.	Oksetinter, 10 eller derunder (under 2 år)	561
	d					Ved fund af 10 eller færre døde tinter hos kvæg over 2 år (dvs. mindst 1 bred tand), UG med LK.	Oksetinter, 10 eller derunder (over 2 år)	562
	e	Ikter	X	X		Hel eller delvis kassation af leveren efter lidelsens grad	Ikter	377
	f	Lungestrongylose	X	X		Ved komplikationer TK	Lungestrongylose/lungeorm	291
	Skab							
	g	Sarkoptesskab	X	X			Skab hos kvæg	631
h	Ringorm (dermatophytose)	X	X			Ringorm	641	
3.2	Protozo-betingede lidelser							
	a	Sarkosporidiose (sarcocystose)	X	X		Såfremt fuldstændig udrensning ikke er muligt, TK	Sarcocystose/sarcosporidier	563
3.3	Bakterielle infektionssygdomme							
	a	Miltbrand			X		Miltbrand, mistanke om	565
	b	Tetanus (Clostridium tetani)			X		Tetanus, mistanke om	
	Tuberkulose							
	c	Generaliseret tuberkulose			X		Generaliseret TB	565
	d	Serosatuberkulose			X		Serosa TB	
	e	Lokal, velafgrænset tuberkulose i form af primærkompleksforandring i et organ og dettes lymfeknude	X	X			Lokal TB	
3.4	Virusinfektioner							
	Vesiculære lidelser							
	a	Mund- og klovesyge			X		M & K syge, mistanke om	565

	b	Rabies			X		Rabies, mistanke om	
3.5	Svulstsygdomme							
	a	Maligne neoplasmer			X		Ondartet svulst	890
	b	Benigne neoplasmer	X	X		Ved komplikationer TK	Godartet svulst	
	c	Uspecificerede neoplasmer	X	X		Ved komplikationer TK	Uspecificeret svulst	
3.6	Stofskifte-, mangel- eller intoksikationssygdomme							
	a	Ikterus - infektiøs eller toksisk (opstået i tilslutning til akutte eller kroniske leverlidelser)			X		Gulsot toksisk, infektiøs eller i tilslutning til akutte eller kroniske leverlidelser	381
	b	Ikterus - fysiologisk hos nyfødte dyr eller opstået i tilslutning til større blødninger (benbrud, milttorsion eller lign.)			X	Hvis misfarvning er synlig 24 timer efter slagtning	Fysiologisk (i forbindelse med blodtab, mittorsion m.m.), neonatal gulsot, over 24 timer	382
	c		X	X		Hvis misfarvning forsvinder inden for 24 timer efter slagtning	Fysiologisk (i forbindelse med blodtab, mittorsion m.m.), neonatal gulsot, under 24 timer	
	d	Kronisk indigestion hos kvæg (Acetonæmi) ketoselugt			X		Ketose	807
	e	Pletvis melanose	X	X			Pletvis melanose	524
3.7	Dyr, som mistænkes for at indeholde rester af medicin eller andre stoffer, der kan indebære en risiko for menneskers sundhed ved forbrug af kød eller andre produkter fra dyrene samt forgiftninger							
	a	Forgiftning eller medicinrester			X	Ved mistanke eller viden om at et slagtedyr indeholder rester af medicin eller andre stoffer, skal embedsdyrlægen lade foretage relevante laboratorieundersøgelser. Såfremt der ønskes foretaget andre laboratorieundersøgelser, kontaktes Fødevarestyrelsen. Såfremt der påvises rester, der overskrider MRL-værdien eller forbudte stoffer – TK	Forgiftning eller medicinrester, mistanke om	815

4	Diverse							
	a	Hasetrykning					Hasetrykning	602
	b	Hoftetrykning					Hoftetrykning	
	c	Trykning nakke					Trykning nakke	604
	d	Trykning ryg					Trykning ryg	
	e	Sædebenstrykning					Sædebenstrykninger	
	f	Byld hoved, hals og tunge inkl. aktinomykose					Byld hoved, hals og tunge inkl. aktinomykose	585
	g	Byld, forpart					Byld, forpart	570
	h	Aseptisk muskelnekrose					Aseptisk muskelnekrose	574
	i	Byld, bagpart					Byld i bagpart (bækken og bagpart)	580
	j	Byld, mave, ryg til bækken					Byld, mave, ryg til bækken	577
	k	Byld ben/klov					Byld ben/klov	584
	l	Injektionsskade					Injektionsskade	668
	m	Fremmedlegeme					Fremmedlegeme	223
	n	Friske kontusioner				Ikke menneskepåførte og menneskepåførte under bagatelgrænsen	Slag, friske kontusioner	901
	o	Friske kontusioner, mistanke om overtrædelse af dyrevelfærd				I tilfælde hvor det konstaterede forhold bliver sanktioneret - dvs. at forholdet bliver indskærpet eller politianmeldt	Slag, friske kontusioner, mistanke om overtrædelse af dyrevelfærd	904
	p	Ej stukket/Fejlstukket					Ej stukket/ Fejlstukket	910
	q	Slagtefejl og maskinskade					Slagtefejl og maskinskade	912
5	Kommercielle koder							
	a	Forurening, gødning, HB					Forurening, gødning, HB	931
	b	Forurening, gødning, VB					Forurening, gødning, VB	932
	c	Forurening, gødning, HF					Forurening, gødning, HF	933
	d	Forurening, gødning, VF					Forurening, gødning, VF	934
	e	Forurening, gødning, pluks					Forurening, gødning, pluks	936
	f	Forurening, gødning, mave og tarm					Forurening, gødning, mave og tarm	937
	g	Forurening, gødning, bækken					Forurening, gødning, bækken	938
	h	Forurening, gødning, hoved					Forurening, gødning, hoved	939
	i	Forurening, gødning, brystindgang					Forurening, gødning, brystindgang	940

j	Forurening, gødning, lever					Forurening, gødning, lever	948
k	Forurening, gødning, tunge					Forurening, gødning, tunge	949
l	Forurening, gødning, hjerte					Forurening, gødning, hjerte	950
m	Nedfalden pluks					Nedfalden pluks	951
n	Forurening, galde					Forurening, galde	941
o	Forurening, olie					Forurening, olie	942
p	Forurening, pus					Forurening, pus	943
q	Forurening, pus, pluks					Forurening, pus, pluks	
r	Forurening, pus, mave/tarm					Forurening, pus, mave/tarm	
s	Rundstemple					Rundstemple	993
t	GU					GU	990
u	Kogeprøve/tilbageholdt					Kogeprøve/tilbageholdt	998
v	Kasseret					Kasseret	995

Bedømmelsesregler – fjerkræ

[illegible]

Afmagring	TK
Misfarvning	TK
Bugvattersot	TK
Ledbetændelse/ledforandring	LK* ved komplikationer TK
Hudbetændelse	LK* ved komplikationer TK
Rifter	LK* ved komplikationer TK
Hjertesækbetændelse	TK
Luftsækbetændelse/peritonitis	TK
Akut leverbetændelse	TK
Kronisk leverforandring	LK* ved komplikationer TK
Brud og blødninger	LK* ved komplikationer eller åbent brud TK
Diverse	

Bedømmelserne for de enkelte diagnoser er angivet som TK, total kassation eller LK, lokal kassation.

*Lokale forandringer eller lidelser, som er uden indflydelse på fjerkræets almene sundhedstilstand.

Bedømmelsesregler – andre dyrearter end svin, kreaturer og fjerkræ

Sygdomme, patologiske tilstande eller abnormiteter			UG	LK	TK	Bemærkninger	Sygdomskaldenavn	Sygdoms-kode nr.
1	Generelle fund							
1.1	Tegn på infektiøse sygdomme eller på ophidsende eller udmattede dyr							
	a	Feber eller andre kliniske tegn på akutte generaliserede infektiøse sygdomme			X	Der skal tages særlige forholdsregler under slagtingen for at undgå risiko for smittespredning til mennesker og dyr. Ved mistanke om smitsomme husdyrsygdomme skal bestemmelser for bekæmpelse af smitsomme husdyrsygdomme m.v. følges. Ved afvigende temperatur skal det vurderes, om årsagen er sygelige tilstande eller ydre påvirkninger.	Forstyrret almenbefindende	101
	b	Ophidsede (uvane, herunder ”kuller”), svækkede eller stærkt udmattede dyr, uden tegn på akutte lidelser				Inspektion før slagting kan resultere i aflivning, jf. dyreværnsloven, § 1. Såfremt dyret slagtes, skal krop og organer vurderes ud fra fundene ved inspektion efter slagting.	Ophidset/kuller/uvane/udmattet	
1.2	Selvdøde og moribunde dyr, herunder dyr døde som følge af ulykkestilfælde							
	a	Død ved ankomst			X	Sådanne dyr må ikke slagtemæssigt behandles men skal henvises direkte til destruktion	Død ved ankomst	111
	b	Afvist fra slagting, aflivet v. levende syn, dødende			X		Afvist fra slagting, aflivet v. levende syn, dødende	113
	c	Død i stald			X		Død i stald	114
	d	Ikke identificerbar			X	Hvis et dyr ikke kan identificeres (manglende øremærker, manglende tatovering m.v.), selvom alle muligheder (leverandør, slagtedyr) er forsøgt, skal dyret afvises fra slagting eller TK, hvis det er slagtet i opklaringsperioden.	Ikke identificerbar	119
	e	Transporterklæring					Transporterklæring	116
1.3	Anæmi, hydræmi, vattersot eller afmagring (serøs fedtatrofi)							
	a	Cirkulationsforstyrrelser (inkl. dårlig afblødt), anæmisk udseende,	X	X		Dækker over patologiske cirkulationsforstyrrelser, fx pettechier. Ved komplikationer TK	Cirkulationsforstyrrelser	120
					X	I tvivlstilfælde betragtes foderstanden som en	Anæmisk udseende	

		vattersot, væskeansamlinger			X	afgørende faktor. Afmagring i patologisk anatomisk betydning indebærer serøs atrofi af fedtvæv, fortrinsvis fedt omkring koronarkar, led og i knoglemarven.	Vattersot	
					X		Væskeansamlinger	
	b	Afmagret			X		Afmagret	131
1.4	Septikæmi, pyæmi, toxinaemi eller viræmi							
	a	Pyæmi, blodforgiftning			X	Ved pyæmi se dog under de specifikke lokalisationer	Pyæmi, blodforgiftning	141
1.5	Abnorm lugt, smag, farve, konsistens eller ufuldstændig afblødning							
	a	Abnorm lugt/ smag/ farve/ konsistens/ væskedrivende			X	Ved forsinket exviceration udvises særlig opmærksomhed på abnorm lugt. Hvis ufuldstændig afblødning skyldes ikke-patologiske tilstande, kan der evt. foretages LK. Såfremt der foreligger oplysning om, at afvigelsen er fodringsbetinget, kan kødet godkendes til dyrefoder, jf. dog ikterus, ketonæmi, urinøs lugt. Ved abnorm lugt eller farve kan slagtekroppen tilbageholdes i 24 timer før endelig bedømmelse, evt. vha. kogeprøve. Ved observation af ketoselugt skal slagtekroppen tilbageholdes i min. 24 timer, og der skal udføres kogeprøve, både på det ”mistænkte dyr” og en ”blindprøve” fra en tilfældigt udvalgt slagtekrop. I tilfælde af afvigende lugt kasseres slagtekroppen.	Abnorm lugt/ smag/ farve/ konsistens/ væskedrivende	181
	b	Dårlig afblødning			X		Dårlig afblødning	
	c	Forsinket exviceration			X		Forsinket exviceration	
1.6	Nylig overstået fødsel eller kastning							
	a	Nylig fødsel/kastning	X			Ved komplikationer TK. Vær opmærksom på de særlige bestemmelser om transport af dyr, der for nylig har født	Nylig fødsel/kastning	451
	b	Fostre (sidste 10 % af drægtighed), mistanke om			X	Embedsdyrlæge kan tillade udtagning af foetalblod til teknisk brug. Dyr, der er slagtet inden 7 dage efter fødslen: TK	Fostre (sidste 10 % af drægtighed), mistanke om	
1.7	Nødslagtede dyr, som i øvrigt sunde og raske, men som har været udsat for en ulykke							
	a	Nødslagtet				Der skal foretages yderligere undersøgelser,	Nødslagtet	115

						herunder palpering og indsnit, samt laboratorieundersøgelser, jf. forordning (EF) nr. 854/2004, bilag I, afsnit I, kapitel II, del D, samt bilag I, afsnit II, kapitel V, punkt 2. Krop og organer bedømmes i øvrigt ud fra fundene.		
1.8	Forsøgsdyr, som har deltaget i forsøg, som indebærer, at det ikke kan udelukkes, at kødet kan udgøre en sundhedsmæssig risiko for dyr og mennesker							
	a	Forsøgsdyr (Konsum)				Der skal indhentes tilladelse fra Fødevarestyrelsen i hvert enkelt tilfælde ved slagtning af dyr, der har været i forsøg. Fødevarestyrelsen fastsætter betingelserne for slagtningen og bedømmelsen.	Forsøgsdyr (Konsum)	
2	Topografisk inddeling							
2.1	Akut navleinfektion hos spæde dyr							
	a	Navleinfektion, akut			X		Navleinfektion, akut	
	b	Navleinfektion (stald)			X		Navleinfektion (stald)	
2.2	Sygdomme i nervesystemet							
	a	Akut hjerne-, hjernehinde- og rygmarsbetændelse			X		Akut hjernebetændelse, hjernehindebetændelse m.v.	
	b	Kronisk betændelse i hjerne eller rygmars samt i de dertil hørende hinder	X	X		Jf. dog 1.1.	Kronisk hjernebetændelse, hjernehindebetændelse m.v.	
	c	Kronisk hjerneabsces	X	X		Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer uden komplikationer, som led i pyæmi; GU.	Byld i hjernen	203
	d	TSE (Transmissibel Spongiform Encephalopati) hos får og geder			X	Hvis den hurtige laboratorietest for TSE giver positiv eller inkonklusiv reaktion, skal alle dele af dyret, herunder huden, bortskaffes som specificeret risikomateriale (kategori 1 materiale).	TSE positiv eller inkonklusiv hurtigtest. TSE mistanke om	304
	e	Transporterklæring					Transporterklæring	116
2.3	Sygdomme i hjertesæk, hjerte eller kar							
	<i>Pericarditis</i>							
	a	Akut ekssudativ pericarditis			X		Hjertesækbetændelse, akut	221
	b	Kronisk ekssudativ pericarditis	X	X		Ved komplikationer TK	Hjertesækbetændelse, kronisk	222

	c	Kronisk fibrøs pericarditis	X	X			Hjertesækkbetændelse, kronisk, fibrøs	
	Endocarditis							
	d	Tromboserende endocarditis (ulcerativ eller verucøs)			X		Hjerteklapbetændelse, akut	230
	e	Afhelet endocarditis	X	X		Ved komplikationer TK	Hjerteklapbetændelse, afhelet	231
	f	Infektøs, tromboserende endarteritis og endophlebitis			X		Inficeret blodprop	230
	g	Hjertelidelser af ikke infektøs natur (misdannelser o.l.)	X	X		Ved komplikationer TK.	Hjertemisdannelse	
	h	Parasitrelateret trombose	X	X		Ved ødem, infarktdannelse eller blødninger i muskulaturen kasseres de pågældende dele. I tilfælde, som er komplicerede med akut peritonitis, cirkulationsforstyrrelser eller almenlidelse, dog TK.	Blodprop fra parasitter	
2.4	Sygdomme i luftveje eller lunger							
	a	Sinuitis eller rhinitis	X	X		Ved tilfælde med almen lidelse og andre komplikationer, jf. bl.a. 1.1, bedømmes i overensstemmelse hermed.	Sinuitis/Rhinitis (Næsehulebetændelse)	
	b	Kronisk kataralsk, mukopurulent eller purulent bronchopneumoni	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk lungebetændelse	271
	c	Akut eller subakut pneumoni (fibrinøs pneumoni, bronchopneumoni, aspirations-pneumoni, lungenekrose)			X	Ved en udbredelse i mere end 25 % af lungevævet, eller ved komplikationer TK.	Akut/subakut lungebetændelse/fejlsynkning, lungenekrose (o. 25 %)	258
	d		X	X			Akut/subakut lungebetændelse (u. 25 %)	
	e	Indkapslede nekroser og abscesser i lungerne af aerogen oprindelse	X	X			Lungebylder (aerogene)	258
	f	Nekroser og abscesser i lungerne af pyæmisk oprindelse			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Lungebylder (pyæmiske)	141

	g	Tracheitis og bronchitis	X	X			Betændelse i lufrør	
	h	Atelektase, emfysem,	X	X		Lunger kan kasseres som kat. 3 materiale	Atelektase	
	i	pigmentation, blødninger					Lungeemfysem	
	j	samt aspiration af blod,					Pigmenteret lunge	
	k	eller foder i forbindelse					Slagteblødning i lunge	
	l	slagtningen					Aspiration af blod m.v.	
2.5	Sygdomme i brysthinden							
	a	Fibrinøs, serofibrinøs, sup- purativ eller putrid pleuritis			X	Ved en udbredelse af fibrinøs eller serofibrinøs pleuritis på mindre end 25 % af lungernes eller brystvæggens overflader og uden komplikationer dog UG og LK af afficerede områder.	Akut lungehindebetændelse o. 25 %	287
	b		X	X		Ved mere end to tilfælde fra samme leverandør underrettes denne om fundene.	Akut lungehindebetændelse u. 25 %	
	c	Kronisk fibrøs pleuritis	X	X			Kronisk lungehindebetændelse, serositis	289
2.6	Sygdomme i mave og tarm							
	a	Akut gastritis eller enteritis hos voksne dyr	X	X		Ved komplikationer TK	Akut mave/tarmbetændelse, katarralsk	320
	b	Akut fibrinøs, nekrotiserende, difteritisk eller hæmoragisk enteritis			X		Akut mave/tarmbetændelse, fibrinøs m.v.	
	c	Gastritis eller enteritis hos spæde dyr			X		Mave/ tarmbetændelse hos spæde dyr	
	d	Kronisk gastritis eller enteritis	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk mave/tarmbetændelse	325
	e	Kronisk fibrinøs, nekrotise- rende, difteritisk eller hæmo- ragisk enteritis	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk tarmbetændelse	325
	f	Forstoppelse og lejeforandringer					Forstoppelse og lejeforandringer	
	g	Akutte tilfælde af ileus,			X		Akut tarmlejeforandring	332
	h	torsion, invagination eller					Løbedrejning h. side	
	i	inkarcération					Løbedrejning v. side	
	j						Løbeatoni	334
	k	Geosediment	X	X		Ved komplikationer TK	Geosediment	335
	l	Løbesår/mavesår	X	X		Ved komplikationer TK	Løbesår/mavesår	336

	m	Stortarms- eller blindtarmsforstoppelse hos hest, og broktilstande hos alle dyr	X	X		Ved komplikationer TK	Forstoppelse af stortarm og blindtarm, hest	339
	n						Navlebrok	361
	o						Lyskebrok	
	p						Pungbrok	
	q	Vindkolik og trommesyge	X	X		Ved komplikationer TK	Vindkolik og trommesyge	365
	r	Rectalprolaps	X	X		Ved komplikationer TK, jf. 2.6.b	Rektalprolaps/tarmfremfald	337
	s	Rektal striktur	X	X		Ved komplikationer TK	Rektal striktur	337
2.7	Sygdomme i bughinden							
	a	Akut, suppurativ eller fibrinøs, diffus peritonitis			X		Akut bughindebetændelse udbredt	350
	b	Akut, suppurativ eller fibrinøs peritonitis af begrænset og lokal natur i relation til dens opståen	X	X			Akut bughindebetændelse lokal	
	c	Kronisk peritonitis, herunder lokale, afgrænsede og kroniske abscesser	X	X			Kronisk bughindebetændelse	352
	d						Byld i bughinde	
	e						Kronisk bughindebetændelse/fremmedlegeme	223
2.8	Sygdomme i leveren							
	a	Diffus fedtinfiltration	X	X		Ved komplikationer TK.	Fedtlever	374
	b	Kapillærektasier (teleangi-ektasier), cystedannelse og galdesten	X	X			Kapillærektasier /galdegangscyster / galdesten	
	c	Lokale fedtinfiltrationer (tensions-steatose)	X	X			Lokale fedtinfiltrationer	
	Hepatitis, herunder nekroser							
	d	Diffuse, multifokale eller zonalt udbredte akutte og subakutte tilfælde			X	Ved zonalt udbredte forandringer ses øget lobulær tegning	Akut, udbredt leverbetændelse	371
	e	Enkelte akutte eller subakutte levernekroser	X	X			Akut, lokal leverbetændelse	
	f	Akutte og subakutte leverabscesser	X	X		Ved multipel forekomst eller som led i en pyæmi dog TK	Akutte leverbylder	375

	g	Kroniske leverabscesser	X	X		Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi; GU.	Kroniske leverbylder	
	h	Leverabscesser					Leverabscesser	
	i	Kroniske, herunder parasitære (fibrøse og granulomatøse) tilfælde	X	X		Ved komplikationer TK.	Kronisk levernekrose	379
	j	Levercirrose (end-stage lever)	X	X		Ved komplikationer TK.	Kronisk leverbetændelse/ skrumpelever	
2.9	Sygdomme i bugspytkirtlen							
	a	Pankreatitis og cirkulationsforstyrrelser (ødem) i pankreas	X	X			Bugspytkirtelbetændelse	
	b	Konkrement ansamlinger	X	X			Bugspytkirtelsten	
2.10	Sygdomme i milten							
	a	Milttorsion, aseptisk nekrose (miltinfarkt) og ruptur	X	X		Ved komplikationer TK.	Milttorsion, aseptisk miltnekrose, miltruptur	
	b	Lienitis (splenitis)			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer udrenses slagtekroppen og kan herefter godkendes til konsum.	Miltbetændelse	141
	c	Traumatisk lienitis (splenitis)			X	Ved kroniske, afgrænsede tilfælde uden komplikationer UG og LK.	Miltbetændelse, fremmedlegeme	223
2.11	Sygdomme i urinvejene							
	a	Nyrekonkrementer, cystedannelse, hydronefroze og pigmentation (herunder slagteblødninger)	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyresten, nyrecyster, hydronefroze	412
	b	Akut infektiøs glomerulonefritis og interstitiel nefritis			X	Der skelnes mellem infektiøs og noninfektiøs nefritis ved dyrkning på blodagar, jf. Fødevarestyrelsens metodesamling	Akut nyrebetændelse	402
	c	Nefritis (glomerulonefritis og interstitiel nefritis)	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyrebetændelse, kronisk	412

	d	Nefrose	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyredegeneration	412
	e	Renal kortikal nekrose og papil/medulla nekrose	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyrenekrose	412
	f	Embolisk nefritis, herunder nyreinfarkter			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer; GU.	Nyrebetændelse/blodforgiftning	141
	g	Infektøs, ascenderende pyelonefritis	X	X		Ved komplikationer TK.	Nyrebækkenbetændelse	412
	h	Urocystitis	X	X		Ved komplikationer TK.	Urinblærebetændelse	
	i	Ruptur af urinblæren eller urinrøret og urinflegmoner	X	X		Ved komplikationer TK.	Sprængte urinveje	
2.12	Sygdomme i kønsorganerne							
	Børbetændelse							
	a	Akut endometritis, herunder fibrinøs, difteroid, nekrotiserende og septisk endometritis			X		Akut børbetændelse	431
	b	Kronisk endometritis, herunder pyometra, eller tilstedeværelse af macererede/putridt henflydende eller mumificerede fostre	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk børbetændelse /ildelugtende foster	432
	c	Tilbageholdt efterbyrd	X	X		Ved komplikationer TK. Ved brucellose, se 3.3.n-o	Tilbageholdt efterbyrd	
	d	Ufuldbyrdet forløsning	X	X		Ved komplikationer TK	Ufuldbyrdet forløsning	
	e	Børvattersot	X	X			Børvattersot	
	f	Uterusprolaps	X	X			Børprolaps/drejning	
	g	Uterustorsion og ruptur af uterus	X	X			Børsprængning	
	h	Børmisdannelse	X	X			Børmisdannelse	
	Vagina							
	i	Vaginal ruptur	X	X		Ved komplikationer TK	Skederuptur	446
	j	Vaginitis	X	X			Skedebetændelse	
	k	Vaginal prolaps	X	X			Skedeprolaps	
	l	Orchitis og epididymitis	X	X		Ved komplikationer TK. Ved brucellose, se 3.3.n-o	Betændelse i testikler og bitestikler	
2.13	Sygdomme i yveret							

<i>Mastitis</i>							
a	Septisk eller akut nekrotiserende mastitis			X		Akut nekrotiserende yverbetændelse	471
b	Akut, kataralsk eller purulent mastitis	X	X		Ved komplikationer TK	Akut yverbetændelse	
c	Kronisk, kataralsk, purulent, nekrotiserende eller apostematøs mastitis	X	X		Ved komplikationer TK	Kronisk yverbetændelse, herunder svamp	472
d	Yverødem	X	X			Yverødem	
2.14	Sygdomme i knogler, led eller seneskeder						
a	Klovlidelse					Klovlidelse	509
b	Forvoksede klove					Forvoksede klove	509
c	Halthed, venstre forben					Halthed, v. forben	535
d	Halthed, højre forben					Halthed, h. forben	536
e	Halthed, venstre bagben					Halthed, v. bagben	537
f	Halthed, højre bagben					Halthed, h. bagben	538
<i>Knoglefrakturer</i>							
g	Frisk fraktur	X	X			Friskt, knoglebrud	501
h	Inficerede frakturer, åbne frakturer ældre end 6 timer			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer, opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer; GU.	Inficeret knoglebrud, åbent knoglebrud ældre end 6 timer	503
i	Gammelt knoglebrud	X	X			Gammelt knoglebrud	502
j	Frisk halebrud	X	X			Frisk halebrud	504
k	Helet halebrud	X	X			Helet halebrud	505
l	Frisk ribbensbrud	X	X			Frisk ribbensbrud	506
m	Helet ribbensbrud	X	X			Helet ribbensbrud	507
<i>Osteomyelitis</i>							
n	Akut, embolisk osteomyelitis som led i pyæmisk tilstand			X		Knoglemarvsbetændelse, akut, blodforgiftning	511
o	Kronisk, embolisk, osteomyelitis som led i pyæmisk tilstand			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer; GU.	Knoglemarvsbetændelse, kronisk, blodforgiftning	

	p	Lokal osteomyelitis opstået ved overgriben eller lokal spredning	X	X			Lokal knoglemarvbetændelse	
	q	Pigmentaflejringer i knogler og periost	X	X		GU. Enten lokal udrensning eller kassation af samtlige knogler afhængigt af pigmentationens udbredelse.	Pigment i benhinde og knogler	524
	r	Mellemørebetændelse	X	X			Mellemørebetændelse	
	<i>Ledbetændelse, herunder seneskedebetændelse</i>							
	s	Akut infektiøs ledbetændelse			X		Akut, infektiøs ledbetændelse	531
	t	Kronisk, infektiøs ledbetændelse	X	X			Kronisk, infektiøs ledbetændelse	532
	u	Artrose	X	X			Slidgigt	
	v	Hofteskred/ledskred	X	X			Hofteskred/ledskred	542
2.15	Sygdomme i muskulaturen							
	a	Aseptiske muskelnekroser	X	X			Muskelnekroser	574
	b						Aseptisk muskelnekrose i baglår	
	c						Tryknekrose muskulatur	
	d	Muskelatrofi	X	X		Ved komplikationer TK	Muskelatrofi	572
	e	Muskelforandringer i form af afvigende tekstur og			X	Ved forandringer med begrænset udbredelse UG og LK.	Afvigende kødtekstur	181
	f	farve			X		Afvigende kødfarve	
	g	Eosinofil myositis			X	Ved begrænset udbredelse UG/LK	Muskelbetændelse	
2.16	Sygdomme i hud m.v.							
	a	Sår, herunder inficerede sår, flegmoner, granulerende sår og ar	X	X		Ved komplikationer TK	Sår, betændte	603
	b	Kontusioner og lacerationer	X	X		Ved komplikationer eller såfremt der ikke kan foretages fuldstændig udrensning TK	Trykning/ar/bursitis	602
	c	Kronisk dermatitis, herunder eksem	X	X		Ved skab se 3.1.n. Ved ringorm se 3.1.p.	Kronisk hudbetændelse	603
	d	Huderythem (forfrysning, solskoldning og ætsninger)	X	X		Ved komplikationer TK	Huderythem (forfrysning, solskoldning og ætsninger)	671
	<i>Forbrændinger og røgskader</i>							
	e	Forbrændinger og røgskader				Brandsår af nyere dato skal betragtes som en akut lidelse. Opmærksomheden henledes på røglugt fra kødet og røgforgiftning med udvikling af lunge-ødem, organforandringer, pseudomembranøs tracheobronchitis, bronchopneumoni evt. efter		

						latenstid. Opmærksomheden henledes på undersøgelse for rester af A/K. Hvis oplysning om behandling med A/K ikke kan fremskaffes, foretages undersøgelse herfor.		
	f	Akutte brandsår af overfladisk karakter	X	X		Ved komplikationer TK	Friske forbrændinger af 1. grad	
	g	Akutte brandsår med dybere læsioner (2. eller 3. grad)	X	X		Ved større udbredelse (mere end ca. 5 % af huden) TK OBS - Dyreværn	Friske forbrændinger af 2. og 3. grad	
3	Ætiologisk inddeling							
3.1	Parasit betingede lidelser							
	a	Ringorm (dermatophytose)	X	X			Ringorm	641
	b	Trikiner, mistanke om (Trichinella spp.)			X		Trikiner, mistanke om	565
	c	Insektbid	X	X			Insektbid	603
	d	Cysticercus tenuicollis, ekinokokblærer	X	X		Hel eller delvis kassation af det angrebne organ efter parasiternes antal og udbredelse.	C. tenuicollis	
	e	(Echinococcus spp.) og kvæser (Coenurus					Echinokokker	
	f	cerebralis)					Kvæser	
	g	Ikter	X	X		Hel eller delvis kassation af leveren efter lidelsens grad	Ikter	377
	h	Kroniske parasitrelaterede fibroseringer/granulomer i tarme og subserøst (ormeknuder)	X	X		Hel eller delvis kassation af tarm efter lidelsens grad.	Ormeknuder i tarm	
	i	Lunge- og mave-tarmstrongylose samt	X	X		Ved komplikationer TK	Lungestrongylose/lungeorm	291
	j	bændelorm og andre parasitter					Tarmstrongylose	327
	k	i fordøjelseskanalen					Bændelorm m.v.	328
	l	Subserøse strongyluslarver hos heste	X	X			Subserøse strongyluslarver hos heste	329
	Bremselarver							
	m	Bremselarver hos heste	X	X			Bremselarver, heste	330
	n	Bremselarver hos får	X	X			Bremselarver, får	252
	Skab							

	o	Skab	X	X		Skab	631	
	p	Psoroptesskab hos får	X	X		Psoroptesskab hos får		
3.2	Protozo-betingede lidelser							
	a	Sarkosporidiose (sarcocystose)	X	X		Se 2.15.g. Såfremt fuldstændig udrensning ikke er muligt, TK	Sarcocystose/sarcosporidier	563
	b	Tarmcoccidiose (eimeriose, isosporose og cryptosporidiose)	X	X			Tarmcoccidiose	
	c	Piroplasmose (babesiose)	X	X			Piroplasmose	
3.3	Bakterielle infektionssygdomme							
	a	Miltbrand			X		Miltbrand, mistanke om	565
	b	Tetanus (Clostridium tetani)			X		Tetanus, mistanke om	
	c	Miltbrandsemfysem (Clostridium chauvoei)			X		Miltbrandsemfysem, mistanke om	
	d	Malignt ødem (Clostridium septicum m.fl.)			X		Malignt ødem, mistanke om	
	Tuberkulose							
	e	Generaliseret tuberkulose			X		Generaliseret TB	565
	f	Serosatuberkulose			X		Serosa TB	
	g	Lokal, velafgrænset tuberkulose i form af primærkompleksforandring i et organ og dettes lymfeknude	X	X			Lokal TB	
	h	Paratuberkulose (Mycobacterium avium subsp. paratuberculosis)	X	X		TK ved 1.1	Para TB	
	Actinomykose, actinobacillose og botryomykose							
	i	Generaliseret actinomykose, actinobacillose og botryomykose			X	Ved forekomst udelukkende af afgrænsede kroniske processer opstået i forbindelse med pyæmi og uden komplikationer; GU.	Generaliseret actinomykose, actinobacillose og botryomykose	585
	j	Ved lokal overgriben/metastasering	X	X		TK ved 1.1	Actinomykose, actinobacillose og botryomykose	
	Salmonellose							
	k	Salmonellose			X	Jf. 2.6	Salmonellose	835
	Kværke (Streptococcus equi subsp. equi)							

	l	Akutte tilfælde			X		Akut Kværke	840
	m	Kroniske, afgrænsede abscesser i lymfeknuder	X	X		Ved komplikationer TK.	Kronisk, afgrænset Kværke	841
Brucellose (Brucella spp.)								
	n	Akutte tilfælde			X		Brucellose (Brucella spp.), akutte tilfælde	565
	o	Kroniske tilfælde	X	X			Brucellose (Brucella spp.), kroniske tilfælde	565
Fårets ondartede klovsyge (Dichelobacter nodosus)								
	p	Fårets ondartede klovsyge (Dichelobacter nodosus)	X	X		TK ved 1.1 eller 1.3.	Ondartet Klovsyge hos får, mistanke om	565
3.4	Virusinfektioner							
	Vesiculære lidelser							
	a	Mund- og klovesyge			X		M & K syge, mistanke om	565
	b	Rabies			X		Rabies, mistanke om	
	c	Fårekopper			X		Fårekopper, mistanke om	
	d	Aujeszky's sygdom			X		Aujeszky's sygdom, mistanke om	
	Hestesygdomme							
	e	Virus arteritis	X	X			Virusarteritis, mistanke om	565
	f	Infektøs anæmi hos hest (akut eller kronisk)			X		Infektøs anæmi hos hest, mistanke om	565
3.5	Svulstsygdomme							
	a	Maligne neoplasmer			X		Ondartet svulst	890
	b	Benigne neoplasmer	X	X		Ved komplikationer TK. Fx schwanomer	Godartet svulst	
	c	Uspecificerede neoplasmer	X	X		Ved komplikationer TK	Uspecificeret svulst	
3.6	Stofskifte-, mangel- eller intoksikationssygdomme							
	a	Ikterus - infektøs eller toksisk			X		Toksisk/ infektøs Gulsot	381
	b	Ikterus- opstået i tilslutning til akutte eller kroniske leverlidelser			X		Leverlidelsesbetinget gulsot	
	c	Ikterus - fysiologisk hos nyfødte dyr eller opstået i tilslutning til større			X	Hvis misfarvning er synlig 24 timer efter slagtning	Fysiologisk neonatal gulsot, over 24 timer	382
	d	blødninger (benbrud, milttorsion eller lign.)	X	X		Hvis misfarvning forsvinder inden for 24 timer efter slagtning	Fysiologisk neonatal gulsot, under 24 timer	

	e	Hæmoglobinuri hos hest			X		Hæmoglobinuri hos hest	424
	f	Eklampsi			X		Eklampsi	809
	g	Græstetani			X		Græstetani	811
	h	Akut vomacidose (roeforgiftning)			X		Akut forædning	
	i	Rachitis, osteomalaci,	X	X		Ved komplikationer TK.	Stivsyge	
	j	osteodystrofi					Manglende knogleudvikling	
	k	Forgiftninger			X		Forgiftning	815
	l	Botulisme			X		Botulisme	
3.7	Dyr, som mistænkes for at indeholde rester af medicin eller andre stoffer, der kan indebære en risiko for menneskers sundhed ved forbrug af kød eller andre produkter fra dyrene samt forgiftninger							
	a	Medicinrester				Ved mistanke eller viden om at et slagtedyr indeholder rester af medicin eller andre stoffer, skal embedsdyrlægen lade foretage relevante laboratorieundersøgelser, jf. bilag I, afsnit I, kapitel III, punkt 5, i kontrolforordningen for animalske fødevarer. Prøveudtagning, forsendelse og bedømmelse af resultatet skal foretages som beskrevet i bilag 6. Såfremt der ønskes foretaget andre laboratorieundersøgelser, kontaktes Fødevarestyrelsen. Såfremt der påvises rester, der overskrider MRL-værdien eller forbudte stoffer – TK	Medicinrester	815
3.8	Mykotoksiner							
	a	Aflatoxikose.			X		Aflatoxikose	
	b	Zearalenontoxikose			X		Zearalenontoxikose	
4	Diverse							
	a	Mager					Mager	132
	b	Opkneben					Opkneben	133
	c	Misdannelser					Misdannelser	
	d	Pattetråd					Pattetråd	476
	e	Hasetrykning					Hasetrykning	602
	f	Tyk has, venstre bagben, medalt og lateralt					Tyk has, v. bagben	

	g	Tyk has, højre bagben, medalt og lateralt					Tyk has, h. bagben,	
	h	Hoftetrykning					Hoftetrykning	602
	i	Trykning nakke					Trykning nakke	604
	j	Trykning ryg					Trykning ryg	604
	k	Sædebenstrykning					Sædebenstrykninger	604
	l	Trykning, forknæ					Trykning, forknæ	
	m	Ar i tungen					Ar i tungen	585
	n	Byld hoved					Byld hoved, ej kass. af hoved	585
	o	Byld, hals					Byld, hals	570
	p	Byld i bryst/bov, højre					Byld i bryst/bov, højre	570
	q	Byld i bryst					Byld i bryst	570
	r	Byld i bug/lyske					Byld i bug/lyske	577
	s	Byld i bughulen					Byld i bughulen	577
	t	Byld i bagpart					Bækken og bagpart	580
	u	Byld på ryggen					Byld på ryggen	577
	v	Operationsar					Operationsar	
	w	Byld ben/tå					Byld ben/tå	584
	x	Injektionsskade					Injektionsskade	668
	y	Sår/slag u. transport					Sår/slag u. transport	901
	z	Ej stukket					Ej stukket	910
	æ	Fejlstukket					Fejlstukket	910
	ø	Slagtefejl					Slagtefejl	912
5	Kommercielle koder							
	a	Forurening, gødning					Forurening, gødning	930
	b	Forurening, gødning, HB					Forurening, gødning, HB	931
	c	Forurening, gødning, VB					Forurening, gødning, VB	932
	d	Forurening, gødning, HF					Forurening, gødning, HF	933
	e	Forurening, gødning, VF					Forurening, gødning, VF	934
	f	Forurening, gødning, pluks					Forurening, gødning, pluks	936
	g	Forurening, gødning, mave og tarm					Forurening, gødning, mave og tarm	937
	h	Forurening, gødning, bækken					Forurening, gødning, bækken	938
	i	Forurening, gødning, hoved					Forurening, gødning, hoved	939

j	Forurening, gødning, brystindgang					Forurening, gødning, brystindgang	940
k	Forurening, gødning, hale					Forurening, gødning, hale	
l	Forurening, gødning, lever					Forurening, gødning, lever	948
m	Forurening, gødning, tunge					Forurening, gødning, tunge	949
n	Forurening, gødning, hjerte					Forurening, gødning, hjerte	950
o	Forurening, opkast					Forurening, opkast	
p	Nedfald pluks					Nedfald pluks	951
q	Forurening, galde					Forurening, galde	941
r	Forurening, olie					Forurening, olie	942
s	Forurening, pus, krop					Forurening, pus, krop	943
t	Forurening, pus, pluks					Forurening, pus, pluks	
u	Forurening, pus, mave/tarm					Forurening, pus, mave/tarm	945
v	Forurening, andet					Forurening, andet	
w	Rundstemple					Rundstemple	993
x	Aflivet ved skydning					Aflivet ved skydning	
y	GU					GU	990
z	GF					GF	991
æ	BU					BU	994
ø	Kogeprøve/tilbageholdt					Kogeprøve/tilbageholdt	998
å	Kasseret					Kasseret	995

Procedure for udtagning og forsendelse af prøvemateriale til bakteriologisk undersøgelse (BU) af slagtedyr

1. Udtagning og håndtering af prøvemateriale

Der skal udtages:

- Et stykke muskulatur (underarmens strækkemuskel) omgivet af fascie.
- Den ubeskadigede milt.
- En nyre til undersøgelse for restkoncentrationer af antibiotika og kemoterapeutika.
- Eventuelt supplerende materiale.

For at undgå krydskontamination mellem de forskellige prøvedele, holdes disse adskilt fra hinanden.

2. Forsendelse til Fødevarestyrelsens laboratorium

Før forsendelse skal prøverne køles ned til 0-5 °C.

Hver prøvedel pakkes særskilt, inden de anbringes i en fælles yderpakning, der mærkes med prøvens/dyrets identitet og prøve ID.

Prøven oprettes elektronisk i LIMS.

Prøven plomberes og sendes til laboratoriet i kølet, men ikke frosset stand (f.eks. i isolerende materiale med fryseelement(er) ilagt, uden direkte kontakt med prøverne).

Op til weekender og helligdage kontaktes laboratoriet, inden prøver indsendes.

3. Sporbarhed

Ved den elektroniske oprettelse af prøven (LIMS) skal følgende informationer registreres:

- Dyreart, der anføres med én af følgende betegnelser:
 - Svin, so eller orne.
 - Kalv, ung kreatur (under 2 år), ko eller tyr.
 - Lam eller får.
 - Ged.
 - Hest
- Slagtested: slagteriets navn og autorisationsnummer.
- Slagtedato.
- Identifikation af slagtedyr (f.eks. slagtenr., veterinær-kontrolnr., CHR-nr., CKR-nr. for kvæg, leveran- dør- nr. m.v.).

Supplerende oplysninger:

Eventuelle symptomer før slagtning anføres ved registrering af prøve i LIMS (noteres under intern bemærkning). Ligeledes anføres oplysninger om behandling med antibiotika/kemoterapeutika. Ved nødslagtning skal kopi af slagteattest sendes med den fysiske prøve.

For de slagterier/slagtehuse, der ikke har adgang til LIMS sendes ovenstående oplysninger i et følgebrev sammen med prøvematerialet. Fødevarestyrelsens laboratorium opretter prøven i LIMS på basis af følgebrevets oplysninger.

4. Analysesvar

Analyseattest fremsendes elektronisk til Veterinærenhed, hvor dyret er hjemmehørende og til den kødkontrolenhed, hvor prøven er udtaget.

Procedure for udtagning og forsendelse af prøver ved mistanke om restkoncentrationer af antibiotika og kemoterapeutika

1. Udtagning og håndtering af prøvemateriale

- 1) Der udtages én nyre fra slagtekroppen.
- 2) Hvis der er påvist injektionssted, udtages der materiale herfra så intakt som muligt (750-1000 g, dog således, at der er mindst 300 g ren muskulatur til analysen) og om muligt hele vejen rundt om injektionsstedet.

2. Forsendelse til Fødevarestyrelsens laboratorium

Før forsendelse skal prøverne køles ned til 0–5 °C.

Hver prøvedel pakkes særskilt, inden de anbringes i en fælles yderpakning, der mærkes med prøve ID.

Prøven oprettes elektronisk i LIMS og sendes til laboratoriet.

Ved forsendelsen bør som yderemballage anvendes hele, tætte, stærke og isolerende materialer. Prøverne sendes kølet (f. eks i isoleret emballage med køleelement).

Op til weekender og helligdage kontaktes laboratoriet, inden prøver indsendes.

3. Sporbarhed

Ved den elektroniske oprettelse af prøven (LIMS) skal følgende informationer registreres:

- Dyreart, der anføres med én af følgende betegnelser:
 - Svin, so eller orne.
 - Kalv, ungkreatur (under 2 år), ko eller tyr.
 - Lam eller får.
 - Ged.
 - Hest.
- Slagtested: slagteriets navn og autorisationsnummer.
- Slagtedato.
- Identifikation af slagtedyret: slagtenr., veterinærkontrollnr., CHR nr, CKR nr. for kvæg, leverandørnummer m.v.

Supplerende oplysninger:

Eventuelle symptomer før slagtning anføres ved registrering af prøve i LIMS (noteres under intern bemærkning). Ligeledes anføres oplysninger om behandling med antibiotika/kemoterapeutika. Ved nødslagtning skal kopi af slagteattest sendes med den fysiske prøve.

For de slagterier/slagtehus, der ikke har adgang til LIMS, sendes ovenstående oplysninger i et følgebrev sammen med prøvematerialet. Fødevarestyrelsens laboratorium opretter prøven i LIMS på basis af følgebrevets oplysninger.

4. Analysevar

Analyseattest fremsendes elektronisk til Veterinærenhed, hvor dyret er hjemmehørende, og til den kødkontrol enhed, hvor prøven er udtaget.

Rekvisition af sundhedsmærket materiale

Undertegnede Embedsdyrlæge ved (Virksomhedens navn og adresse)
(Virksomhedens autorisationsnummer)

Anmoder om tilsendelse af:

(Det ønskede antal stempler anføres i rubrikkerne nedenfor)

1. Fersk Kød

(45 x 65)	Nylon	APR-Tekstplade (håndstempel)	Telos Bloktype	Brændestempel Messing	Brændestempel Stål
					
					
					
					

2. Andet

Plombetang	(Antal)

2. Andet

(Embedsstempel)	(Sted)	(Dato)
	(Embedsdyrlæges underskrift)	

Arbejdsopgaver og ansvarsfordeling

Kapitel 1

Tilsynsteknikeres deltagelse ved inspektion før og efter slagtning

Tilsynsteknikere kan bistå embedsdyrlægen med:

- a) praktiske opgaver ved inspektion af slagtedyrene før slagtningen
- b) I alle opgaver ved inspektion af slagtekroppe efter slagtning

Embedsdyrlægen sørger for, at tilsynsteknikere får den fornødne instruktion og oplæring til at varetage alle funktioner ved inspektion efter slagtning.

Tilsynsteknikere foretager i videst muligt omfang den rutinemæssige båndkontrol og efterkontrol. Embedsdyrlægen skal som udgangspunkt være til stede på slagteriet (matriklen), mens der udføres inspektion før og efter slagtning. Dette gælder dog ikke, hvis kontrollen er tilrettelagt i overensstemmelse med bilag I, afs. III, kap. 2, punkt 2, i Kontrolforordningen for animalske fødevarer.

Embedsdyrlægen skal i forbindelse med inspektionen efter slagtning regelmæssigt kontrollere tilsynsfunktionernes arbejde.

Kontrolforordningen, bilag I, afsnit III, kapitel I, punkt 3

Kapitel 2

Anvendelse af virksomhedsansatte på fjerkræslagterier

Virksomhedsansatte, som har den fornødne uddannelse (herefter virksomhedsansat kontrolpersonale), kan bistå embedsdyrlægen med alle opgaver i forbindelse med inspektion af fjerkræ efter slagtning, inklusiv trædepudekontrol. Embedsdyrlægen skal sørge for, at det personalet får den fornødne instruktion og oplæring til at varetage alle funktioner ved inspektion efter slagtning.

Embedsdyrlægen skal som udgangspunkt være til stede på slagteriet (matriklen), mens der udføres inspektion før og efter slagtning. Dette gælder dog ikke, hvis kontrollen er tilrettelagt i overensstemmelse med bilag I, afs. III, kap. 2, punkt 2, i Kontrolforordningen for animalske fødevarer.

I forbindelse med inspektionen efter slagtning skal embedsdyrlægen føre regelmæssig kontrol med virksomhedsansat kontrolpersonales arbejde.

Hvis embedsdyrlægen skønner det nødvendigt af hensyn til kvaliteten af kontrollen, kan denne beslutte at foretage individuelle præstationstest af det virksomhedsansatte personale.

Bekendtgørelse om virksomhedsansat kontrolpersonale på fjerkræslagterier

Kapitel 3

Offentlig bemanding på fjerkræslagterier

Bilag 9

Den stedlige kontrol sørger for at der er tilstrækkelig bemanning og korrekt opgavefordeling mellem dyrlæger, tilsynsfunktionærer og virksomhedsansat kontrolpersonale, til at foretage AM- og PM- inspektionen.

Kvalitetsmåling i kødkontrollen skal være med til at sikre, at den valgte bemanning er tilstrækkelig. Udførelse og frekvensen for kvalitetsmålingen er beskrevet i Retningslinjer for måling af kvaliteten af kødkontrollen (2012). Retningslinjer for udførelse af kvalitetsmålingen på fjerkræslagterier er beskrevet i Vejledningen om måling af kvaliteten af inspektionen af kyllinger efter slagtning på fjerkræslagterier.

Kapitel 4

Opgaver som skal varetages af embedsdyrlægen

Uanset kapitel 1 og 2 skal embedsdyrlægen varetage opgaverne beskrevet i dette kapitel.

Embedsdyrlægen skal foretage inspektion og bedømmelse af nødslagtede dyr.

Embedsdyrlægen skal foretage den endelige bedømmelse af slagtedyr (slagtekroppe og organer), når;

- a) Der er eventuelle overtrædelser af dyrevelfærdsbestemmelserne
- b) Der er mistanke om smitsomme husdyrsygdomme og zoonoser
- c) Dyret/dyrene er blevet opmærket i AM-kontrollen
- d) Der er symptomer på forgiftning eller mistanke om restkoncentrationer.

Kapitel 5

Kontrol med tilsynsteknikeres og virksomhedsansat kontrolpersonales arbejde

Den stedlige kødkontrols ledelse skal sikre, at tilsynsteknikeres arbejde regelmæssigt bliver kontrolleret.

Kontrollen skal foretages af en embedsdyrlæge. Embedsdyrlægen skal reagere på eventuelle mangler i kødkontrollen og sørge for at bringe forholdene i orden.

Der skal foretages kontrol af følgende:

- a) Bedømmelser foretaget af personalet både i båndkontrollen og i efterkontrollen. Dette skal ske ved geninspektion af et passende antal af slagtekroppe og organer.
- b) Arbejdsmetoder i båndkontrollen og efterkontrollen
- c) Registrering af PM fund.

Embedsdyrlæge skal føre registre over resultatet af kontrollen.

Virksomhedens kontrolpersonales arbejde udføres under embedsdyrlægens tilsyn og ansvar. Kontrol med virksomhedens kontrolpersonales arbejde laves på samme måde som kontrol med teknikernes arbejde.

Kontrolforordning, bilag 1, afsnit III, kapitel 1, punkt 3.

Kontrolforordningen, bilag 1, afsnit III, kapitel III A, litra a.

Normer for bemanningen af båndkontrollen på svineslagterier

Kontrolmyndigheden på det enkelte slagteri fastsætter bemanningen af slagtekædens båndkontrol. Bemanningen på slagtekæden skal fastsættes ud fra en risikobaseret vurdering og således, at den er tilstrækkelig og effektiv. De fastsatte normer for bemanningen i tabellen nedenfor gælder som udgangspunkt for kødkontrollen på båndkontrollen på svineslagterier.

Særligt på mindre slagterier skal den samlede daglige tid til båndkontrol tilrettelægges, således at den fornødne kvalitet af kontrollen sikres under hele arbejdsdagens længde.

Indgangen til tabellen er kontrolhastigheden pr. kontrollant, som fastlægges ud fra vurderingskriterierne i nedenstående afsnit, og den slagtekædehastighed, virksomheden ønsker at køre. Bemanningen af slagtekæden aflæses derefter af tabellens to nederste rækker, som angiver bemanningen ved kørsel uden og med integreret kødkontrol.

En kontrollant kan som minimum kontrollere 65 svin pr. time, når der er tale om en slagtekæde uden elektronisk sygdomsregistrering, og som minimum 70 svin pr. time, når der er tale om en slagtekæde med elektronisk sygdomsregistrering.

En kontrollant må maksimalt kontrollere 90 svin pr. time, dog maksimalt 80 svin pr. time, hvis der kun er én kontrollant. Når båndkontrollen kører med integreret kødkontrol, kan kontrolhastigheden pr. kontrollant være højere.

Kriterier for fastsættelse af bemanningen af båndkontrollen

Den stedlige kontrol fastsætter bemanningen af båndkontrollen på baggrund af en konkret vurdering af forholdene ud fra de nedenstående kriterier. Vurderingen sker i dialog med kødkontrolsekretariatet Lystrup, medarbejderrepræsentanter og virksomhed ved anvendelse af egnet beregningsmodel og udspecifisering af de herunder nævnte kriterier.

Kriterier for bemanning af kontrollen:

- Slagtekædehastigheden gennem båndkontrollen
- Den fysiske indretning af båndkontrollen og de dele af arbejdspladsen, der påvirker båndkontrollen
- Tidsrummet, hvori slagtekrop og organer er til rådighed for kontrol
- IT-værktøjer, herunder elektronisk sygdomsregistrering
- Systemer til opmærkning af kroppe og organer
- Mulighederne for kommunikation mellem kontrollanterne på båndkontrollen
- Arbejdsmiljøforhold, som har betydning for arbejdet på båndkontrollen
- Omfanget af udrensning, der foretages
- Fødevarekædeoplysninger og sundhedsstatus af slagtesvin ante mortem
- Slagterivirksomhedens egne kvalitetsforanstaltninger i forbindelse med slagteprocessen
- Anvendelse af visuel/integreret kødkontrol
- Anvendelse af andre risikobaserede kontrolprocesser

Kontrolhastighed (dyr pr. kontrollant i timen)	Slagtekædehastighed (dyr pr. time)									
65*	0-65	66-13 0	131-1 95	196-2 60	261-3 25	326-3 90	391-4 50	456-5 20	521-5 85	586-6 50
66*	0-66	67-13 2	133-1 98	199-2 64	265-3 30	331-3 96	397-4 62	463-5 28	529-5 94	595-6 60
67*	0-67	68-13 4	135-2 01	202-2 68	269-3 35	336-4 02	403-4 69	470-5 36	537-6 03	604-6 70
68*	0-68	69-13 7	137-2 04	205-2 72	273-3 40	341-4 08	409-4 76	477-5 44	545-6 12	613-6 80
69*	0-69	70-13 8	139-2 07	208-2 76	277-3 45	346-4 14	415-4 83	484-5 52	553-6 21	622-6 90
70	0-70	71-14 0	141-2 10	211-2 80	281-3 50	351-4 20	421-4 90	491-5 60	561-6 30	631-7 00
71	0-71	72-14 2	143-2 13	214-2 84	285-3 55	356-4 26	427-4 97	498-5 68	569-6 39	640-7 10
72	0-72	73-14 4	145-2 16	217-2 88	289-3 60	361-4 32	433-5 04	505-5 76	577-6 48	649-7 20
73	0-73	74-14 6	147-2 19	220-2 92	293-3 65	366-4 38	439-5 11	512-5 84	585-6 57	658-7 30
74	0-74	75-14 8	149-2 22	223-2 96	297-3 70	371-4 44	445-5 18	519-5 92	593-6 66	667-7 40
75	0-75	76-15 0	151-2 25	226-3 00	301-3 75	376-4 50	451-5 25	526-6 00	601-6 75	676-7 50
76	0-76	77-15 2	153-2 28	229-3 04	305-3 80	381-4 56	457-5 32	533-6 08	609-6 84	685-7 60
77	0-77	78-15 4	155-2 31	232-3 08	309-3 85	386-4 62	463-5 39	540-6 16	617-6 93	694-7 70
78	0-78	79-15 6	157-2 34	235-3 12	313-3 90	391-4 68	469-5 46	547-6 24	625-7 02	703-7 80
79	0-79	80-15 8	159-2 37	238-3 16	317-3 95	396-4 74	475-5 53	554-6 32	633-7 11	712-7 90
80	0-80	81-16 0	161-2 40	241-3 20	321-4 00	401-4 80	481-5 60	561-6 40	641-7 20	721-8 00

81	0-81	82-16 2	163-2 43	244-3 24	325-4 05	406-4 86	487-5 67	568-6 48	649-7 29	730-8 10
82	0-82	83-16 4	165-2 46	247-3 28	329-4 10	411-4 92	493-5 74	575-6 56	657-7 38	793-8 20
83	0-83	84-16 6	167-2 49	250-3 32	333-4 15	416-4 98	499-5 81	582-6 64	665-7 47	748-8 30
84	0-84	85-16 8	169-2 52	253-3 36	337-4 20	421-5 04	505-5 88	589-6 72	673-7 56	757-8 40
85	0-85	86-17 0	171-2 55-	256-3 40	341-4 25	426-5 10	511-5 95	596-6 80	681-7 65	766-8 50
86	0-86	87-17 2	173-2 58	259-3 44	345-4 30	431-5 16	517-6 02	603-6 88	689-7 74	775-8 60
87	0-87	88-17 4	175-2 61	262-3 48	349-4 35	436-5 22	523-6 09	610-6 96	697-7 83	784-8 70
88	0-88	89-17 6	177-2 64	265-3 52	353-4 40	441-5 28	529-6 16	617-7 04	705-7 92	793-8 80
89	0-89	90-17 8	179-2 67	268-3 56	357-4 45	446-5 34	535-6 23	624-7 12	713-8 01	802-8 90
90	0-90	91-18 0	181-2 70	271-3 60	361-4 50	451-5 40	541-6 30	631-7 20	721-8 10	811-9 00
Bemanding	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bemanding v. integreret kødkontrol**			2	3	3-4	4-5	5-6	5-7	6-8	7-9

*) Uden elektronisk sygdomsregistrering

**) I forbindelse med tabellens tal for integreret kontrol skal det bemærkes, at den til enhver tid gældende risikovurdering udgør grundlaget for fastlæggelsen af antallet af kontrollanter ved båndkontrollen.

